

MiR/H 2014-2020/ / /2015

Minister Infrastruktury i Rozwoju

**Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego
Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020
(projekt w trakcie konsultacji zewnętrznych)**

(ZATWIERDZAM)

-/-

***Maria Wasiak
Minister
Infrastruktury
i Rozwoju***

Warszawa,

Spis treści

Wykaz skrótów	3
Rozdział 1 – Podstawa prawna	4
Rozdział 2 – Cel i zakres Wytucznych	5
<i>Podrozdział 2.1 – Cel Wytucznych</i>	5
<i>Podrozdział 2.2 – Zakres Wytucznych</i>	5
<i>Podrozdział 2.3 – Słownik pojęć</i>	6
Rozdział 3 – Wsparcie udzielane w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 10(i)	11
<i>Podrozdział 3.1 – Wychowanie przedszkolne</i>	11
<i>Podrozdział 3.2 – Kształcenie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności</i>	16
<i>Podrozdział 3.3 – Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu</i>	22
<i>Podrozdział 3.4 – Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych</i>	25
<i>Podrozdział 3.5 – Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcie ucznia młodszego</i>	33
Rozdział 4 – Wsparcie udzielane w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 10 (iii)	38
<i>Podrozdział 4.1 – Poprawa kompetencji osób dorosłych, w tym w zakresie TIK i języków obcych</i>	38
Rozdział 5 – Wsparcie udzielane w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 10 (iv)	39
<i>Podrozdział 5.1 Podniesienie jakości kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym rozwój współpracy szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym</i>	39
<i>Podrozdział 5.2 Tworzenie i rozwój ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego</i>	49
<i>Podrozdział 5.3 Rozwój doradztwa edukacyjno – zawodowego</i>	52
Załącznik nr 1: Stawki jednostkowe obowiązujące w ramach projektów w PI 10(iii)	56
I. Szkolenia językowe	56
II. Szkolenia komputerowe	58

Wykaz skrótów

BHP – bezpieczeństwo i higiena pracy

CKZiU – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EWD – Edukacyjna Wartość Dodana

IP – Instytucja Pośrednicząca

IZ – Instytucja Zarządzająca

KM – Komitet Monitorujący

KOWEziU – Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej

KPO – Krajowy Program Operacyjny

MEN – Ministerstwo Edukacji Narodowej

ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji

PI – Priorytet Inwestycyjny

PO – Program Operacyjny

PO KL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki

PO WER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

RPO – Regionalny Program Operacyjny

SSE – Specjalne Strefy Ekonomiczne

SzOP – Szczegółowy opis Osi Priorytetowych programu operacyjnego

SzPiK – Szkolny Punkt Informacji i Kariery

TIK (ang. ICT) – Technologie Informacyjno-Komunikacyjne

Rozdział 1 – Podstawa prawna

- 1) Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020, zwane dalej „Wytycznymi”, zostały opracowane na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146), zwanej dalej „Ustawą”.
- 2) Warunki i procedury określone w Wytycznych wynikają w szczególności z:
 - a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem ogólnym”;
 - b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 470);
 - c) dokumentu Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020. Umowa Partnerstwa, zwanego dalej „Umową Partnerstwa”;
 - d) Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu Europa 2020;
 - e) dokumentu Zalecenia Rady w sprawie krajowego programu reform Polski z 2012 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na lata 2012-2015.
- 3) Wytyczne należy stosować w oparciu o odpowiednie przepisy ustawodawstwa krajowego i unijnego, a w szczególności w oparciu o ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Rozdział 2 – Cel i zakres Wytycznych

Podrozdział 2.1 – Cel Wytycznych

Wytyczne określają warunki i procedury realizacji projektów w obszarze edukacji w ramach KPO i RPO współfinansowanych ze środków EFS w latach 2014 – 2020. Wytyczne służą zapewnieniu niezbędnej koordynacji działań podejmowanych w całym kraju z wykorzystaniem środków EFS w celu tematycznym 10 *Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie*. Celem Wytycznych jest zapewnienie jednolitych warunków i procedur realizacji w ramach interwencji EFS usług edukacyjnych zarówno w obszarze kształcenia ogólnego, kształcenia i szkolenia zawodowego, jak i edukacji osób dorosłych.

Niniejszy dokument ma także zapewnić zgodność działań podejmowanych w celu tematycznym 10 z udziałem środków EFS z polityką krajową w obszarze edukacji wyrażoną w prawie i dokumentach strategicznych i programowych, a także spójność między interwencją EFS na poziomie krajowym i regionalnym oraz komplementarność interwencji EFS i EFRR.

Podrozdział 2.2 – Zakres Wytycznych

- 1) Wytyczne są skierowane do IZ KPO oraz IZ RPO na lata 2014 – 2020.
- 2) IZ KPO oraz IZ RPO może ustanowić bardziej szczegółowe warunki i procedury realizacji wsparcia w ramach danego PO w formie wytycznych programowych, z zastrzeżeniem art. 7 ust. 6 Ustawy.
- 3) Warunki i procedury, o których mowa w pkt 2, muszą być zgodne z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi oraz Wytycznymi.
- 4) IZ PO zapewnia, że właściwa instytucja będąca stroną umowy w ramach PO zobowiązuje beneficjenta w umowie o dofinansowanie projektu do stosowania Wytycznych.
- 5) Wytyczne stosuje się do projektów realizowanych w ramach następujących PI, o których mowa odpowiednio w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 oraz w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz. Urz. UE L z 20.12.2013, str. 289):

- a) 10(i) *ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia;*
 - b) 10(iii) *wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji;*
 - c) 10(iv) *lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami;*
 - d) 10(a) *inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.*
- 6) Wszystkie projekty współfinansowane z EFS, w tym także w obszarze edukacji, muszą być zgodne z politykami horyzontalnymi: zasadą równości szans płci oraz równości szans i niedyskryminacji. Dokładne warunki i procedury wdrażania, a także przykłady zastosowania w ramach różnych form wsparcia ww. polityk horyzontalnych znajdują się w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.

Podrozdział 2.3 – Słownik pojęć

Użyte w Wytycznych określenia oznaczają:

- 1) **Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (CKZiU)** – zespół szkół i placówek systemu oświaty, o którym mowa w art. 62a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;

- 2) **certyfikacja** – proces, w wyniku którego uczący się otrzymuje od upoważnionej instytucji formalny dokument, stwierdzający, że osiągnął określoną kwalifikację; certyfikacja następuje po walidacji;
- 3) **egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie** – egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, o którym mowa w art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 4) **instruktor praktycznej nauki zawodu** – instruktor praktycznej nauki zawodu, o którym mowa w § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. Nr 244, poz. 1626);
- 5) **Instytucja Zarządzająca (IZ)** – instytucja, o której mowa w art. 125 rozporządzenia ogólnego;
- 6) **kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy** – kompetencje, których wszystkie osoby potrzebują do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia, do których zalicza się następujące kompetencje kluczowe z katalogu wskazanego w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE) (Dz. Urz. UE L 394 z 30.12.2006, str. 10):
 - a) porozumiewanie się w językach obcych;
 - b) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo – techniczne;
 - c) kompetencje informatyczne;
 - d) umiejętność uczenia się;
 - e) kompetencje społeczne;
 - f) inicjatywność i przedsiębiorczość.Kompetencje wskazane w lit. c i d są zaliczane do kompetencji podstawowych, pozostałe należą do katalogu kompetencji przekrojowych;
- 7) **koncepcja uniwersalnego projektowania** – koncepcja uniwersalnego projektowania definiowana zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020;
- 8) **kwalifikacja** – określony zestaw efektów uczenia się, zgodnych z ustalonymi standardami, których osiągnięcie zostało formalnie potwierdzone przez upoważnioną instytucję. Formalne potwierdzenie polega na wydaniu odpowiedniego dokumentu (dyplomu, świadectwa,

certyfikatu itp.) poprzez uprawnioną instytucję, po dokonaniu oceny efektów uczenia się i stwierdzeniu, że efekty te odpowiadają wymaganiom dla danej kwalifikacji (po walidacji);

- 9) **kwalifikacyjny kurs zawodowy (KKZ)** – kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 3 pkt 20 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 10) **mechanizm racjonalnych usprawnień** – mechanizm racjonalnych usprawnień definiowany zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020;
- 11) **nauczyciel** – należy przez to rozumieć także wychowawcę i innego pracownika pedagogicznego ośrodka wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki systemu oświaty;
- 12) **nauczyciel kształcenia zawodowego** – nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych, w tym nauczyciel języka obcego zawodowego oraz nauczyciel praktycznej nauki zawodu;
- 13) **organ dotujący** – organ przyznający dotację na podstawie art. 80 i art. 90 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 14) **organ prowadzący** – jednostka samorządu terytorialnego, inna osoba prawna lub fizyczna odpowiedzialna za działalność ośrodka wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki systemu oświaty;
- 15) **osoby o niskich kwalifikacjach** - osoby posiadające wykształcenie na poziomie do ISCED 3 (zgodnie z ISCED 2011 (UNESCO)) włącznie;
- 16) **ośrodek wychowania przedszkolnego** – publiczny lub niepubliczny podmiot wymieniony w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, z uwzględnieniem art. 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 827, z późn. zm.), w którym jest prowadzone wychowanie przedszkolne;
- 17) **placówka systemu oświaty** – placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne oraz placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie zawodowe;
- 18) **placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne** - placówka w rozumieniu art. 2 pkt 3, 5 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 19) **placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie zawodowe** – placówka w rozumieniu art. 2 pkt 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 20) **projekt** – projekt, o którym mowa w art. 2 pkt 18 Ustawy;

- 21) **projekt edukacyjny** – zespołowe, planowe działanie uczniów, mające na celu rozwiązanie konkretnego problemu, z zastosowaniem różnorodnych metod. Projekt edukacyjny jest realizowany przez zespół uczniów pod opieką nauczyciela i obejmuje następujące działania:
- wybranie tematu projektu edukacyjnego;
 - określenie celów projektu edukacyjnego i zaplanowanie etapów jego realizacji;
 - wykonanie zaplanowanych działań;
 - przedstawienie rezultatów projektu edukacyjnego;
- 22) **przedmioty przyrodnicze** - przedmioty, do których zalicza się:
- przyrodę w szkołach podstawowych;
 - biologię, chemię, geografię, fizykę w gimnazjach;
 - biologię, chemię, geografię, fizykę (zarówno w zakresie podstawowym, jak i rozszerzonym) oraz przedmiot uzupełniający przyroda w szkołach ponadgimnazjalnych;
- 23) **specjalne potrzeby edukacyjne** – potrzeby, które w procesie rozwoju dzieci i młodzieży wynikają z ich niepełnosprawności lub są efektem innych trudności w uczeniu się albo wynikają z rozwoju intelektualnego;
- 24) **szkolenia kaskadowe** – szkolenia prowadzone przez specjalistów (trenerów), którzy uprzednio zostali przygotowani do ich prowadzenia;
- 25) **szkoła** – podmiot wymieniony w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w tym:
- szkoła mała** – szkoła, w której liczba uczniów wynosi od 1 do 100;
 - szkoła średnia** – szkoła, w której liczba uczniów wynosi od 101 do 300;
 - szkoła duża** – szkoła, w której liczba uczniów wynosi 301 i więcej;
- 26) **szkoła dla dorosłych** – szkoła, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 lit. b i d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w której stosuje się odrębną organizację kształcenia i do której są przyjmowane osoby mające 18 lat, a także kończące 18 lat w roku kalendarzowym, w którym są przyjmowane do szkoły;
- 27) **szkoła policealna** – szkoła, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 28) **uczeń młodszy** – uczeń przekraczający jeden z poniższych progów edukacyjnych:
- przedszkole – I etap edukacyjny (szkoła podstawowa, klasy I-III);
 - I etap edukacyjny – II etap edukacyjny (szkoła podstawowa, klasy IV-VI);
 - II etap edukacyjny – III etap edukacyjny (gimnazjum);
- 29) **uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** - uczeń:

- a) z zaburzeniami i odchyleniami (np. rozwojowymi, obniżeniem możliwości intelektualnych, wadami wymowy);
- b) z niepełnosprawnościami (np.: upośledzenie umysłowe, niewidzenie i słabe widzenie, niesłyszenie i słabe słyszenie, afazja, niepełnosprawność ruchowa, autyzm, w tym zespół Aspergera, niepełnosprawności sprzężone);
- c) przewlekłe chory;
- d) niedostosowany społecznie albo zagrożony niedostosowaniem społecznym;
- e) z zaburzeniami w funkcjonowaniu emocjonalno–społecznym, wynikającymi m. in. z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
- f) z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanymi z wcześniejszym kształceniem za granicą;
- g) ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych, języków obcych;
- h) ze szczególnymi uzdolnieniami w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych, języków obcych;
- i) z trudnościami wynikającymi z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi;

30) **Umowa Partnerstwa** – Umowa Partnerstwa, o której mowa w art. 2 pkt 20 rozporządzenia ogólnego;

31) **walidacja** – wieloetapowy proces sprawdzania, czy – niezależnie od sposobu uczenia się – kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Walidacja prowadzi do certyfikacji. Walidacja obejmuje nie tylko ocenę kompetencji (osiągniętych efektów uczenia się), lecz także sprawdzenie ich zgodności z wymaganiami dla danej kwalifikacji;

32) **Wskaźnik Edukacyjnej Wartości Dodanej (Wskaźnik EWD)** – wskaźnik będący miarą efektywności nauczania w danej szkole.

Rozdział 3 – Wsparcie udzielane w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 10(i)

Podrozdział 3.1 – Wychowanie przedszkolne

- 1) Celem realizacji interwencji zaplanowanej do realizacji na poziomie regionalnym jest zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług świadczonych w ośrodkach wychowania przedszkolnego. Wsparcie udzielane w ramach RPO na rzecz wychowania przedszkolnego powinno przyczyniać się do:
 - a) zwiększenia dostępu do wychowania przedszkolnego na obszarach o niskim stopniu upowszechnienia wychowania przedszkolnego;
 - b) upowszechnienia wychowania przedszkolnego w tym zwłaszcza wśród dzieci 3-4 letnich;
 - c) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
 - d) poprawa jakości wychowania przedszkolnego.
- 2) Przedsięwzięcia realizowane w ramach RPO koncentrują się na obszarach, na których istnieją deficyty w zakresie dostępności miejsc wychowania przedszkolnego. IZ RPO definiuje obszary kwalifikujące się do otrzymania wsparcia w oparciu o analizę uwarunkowań wewnątrzregionalnych (lokalnych i ponadlokalnych), przeprowadzoną na podstawie m. in.: stopnia upowszechnienia wychowania przedszkolnego, prognoz demograficznych, uwarunkowań ekonomiczno-społecznych, zróżnicowań przestrzennych w dostępie do wychowania przedszkolnego, popytu na miejsca w ośrodkach wychowania przedszkolnego.
- 3) IZ RPO zapewnia, że wsparcie udzielane w ramach RPO na rzecz wychowania przedszkolnego kierowane jest do:
 - a) dzieci w wieku przedszkolnym określonym w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
 - b) istniejących ośrodków wychowania przedszkolnego, w tym przedszkoli specjalnych i integracyjnych;
 - c) nauczycieli zatrudnionych w ośrodkach wychowania przedszkolnego, w tym w przedszkolach specjalnych i integracyjnych.
- 4) Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz wychowania przedszkolnego obejmuje następujące działania:
 - a) tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego;
 - b) rozszerzenie oferty ośrodka wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci oraz wyrównujące zdiagnozowane deficyty;

- c) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego, niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- 5) IZ RPO zapewni, że działania wymienione w pkt 4 lit. c będą realizowane jako uzupełnienie działań wymienionych w pkt 4 lit. a i b.
- 6) IZ RPO gwarantuje zgodność interwencji w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego z następującymi warunkami:
- a) wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego umożliwia zakładanie nowych ośrodków wychowania przedszkolnego albo wsparcie funkcjonujących ośrodków wychowania przedszkolnego w przedmiotowym zakresie;
 - b) wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego skutkuje zwiększeniem liczby miejsc przedszkolnych podlegających pod konkretny organ prowadzący na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego lub przyczynia się do rozwoju lokalnej sieci przedszkolnej, ustalonej przez radę gminy. Powyższy warunek nie ma zastosowania w przypadku tworzenia miejsc wychowania przedszkolnego dla dzieci z niepełnosprawnościami;
 - c) liczba utworzonych w ramach udzielonego wsparcia projektowego nowych miejsc wychowania przedszkolnego odpowiada faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej na obszarach, na których są one tworzone. Interwencja nie jest możliwa w sytuacji, gdy zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej w obszarze objętym działaniami projektowymi może być zaspokojone przy dotychczasowej liczbie miejsc wychowania przedszkolnego;
 - d) nowe miejsca wychowania przedszkolnego tworzone są:
 - i) w istniejącej bazie oświatowej, w tym np.: w budynkach po zlikwidowanych placówkach oświatowych, pomieszczeniach domów kultury, żłobkach, albo
 - ii) w innych budynkach gminnych, w tym np.: zlokalizowanych przy urzędach gminy, w pomieszczeniach remiz strażackich, w pomieszczeniach ośrodków zdrowia, albo
 - iii) w funkcjonujących ośrodkach wychowania przedszkolnego, albo
 - iv) w nowej bazie lokalowej, z uwzględnieniem warunków określonych w pkt 8 i 9;
 - e) w ramach działań ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego są kwalifikowalne następujące kategorie wydatków:

- i) dostosowanie pomieszczeń, w tym m. in. dostosowanie do wymogów sanitarnych i bezpieczeństwa przeciwpożarowego, organizacja kuchni, stołówek, sanitariatów, szatni,
 - ii) modernizacja istniejącej bazy przedszkolnej w celu utworzenia dodatkowych miejsc przedszkolnych,
 - iii) zakup i montaż wyposażenia, w tym m. in. mebli, wyposażenia wypoczynkowego, sprzętu TIK , oprogramowania,
 - iv) zakup pomocy dydaktycznych, specjalistycznego sprzętu lub narzędzi do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, wspomaganie rozwoju i prowadzenia terapii dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - v) wyposażenie placu zabaw,
 - vi) finansowanie racjonalnych usprawnień zgodnie z mechanizmem racjonalnych usprawnień, w celu upowszechnienia wychowania przedszkolnego wśród dzieci z niepełnosprawnościami,
 - vii) wydatki związane z bieżącym funkcjonowaniem utworzonego miejsca wychowania przedszkolnego, z zastrzeżeniem pkt 12, w tym: koszty wynagrodzenia nauczycieli i personelu zatrudnionego w ośrodku wychowania przedszkolnego, koszty żywienia dzieci,
 - viii) inne wydatki, o ile są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania ośrodka wychowania przedszkolnego;
- f) IZ RPO zagwarantuje, że wydatki wymienione w pkt 6 lit. e będą ponoszone wyłącznie w celu utworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego.
- 7) IZ RPO może – w przypadku interwencji w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego – określić w SzOP wyższy niż 10% wartości projektu limit dla wydatków kwalifikowalnych poniesionych na zakup środków trwałych w rozumieniu wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020, pod warunkiem, że łączna wartość wydatków na zakup środków trwałych w ramach celu szczegółowego dotyczącego wychowania przedszkolnego w ramach PI 10(i) nie przekroczy 10% alokacji na ten cel szczegółowy.
- 8) IZ RPO zapewnia, że inwestycje infrastrukturalne, definiowane zgodnie z pkt 3 w rozdziale 8.7 wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności

na lata 2014-2020, w tym w szczególności budowa nowej bazy lokalowej dla ośrodków wychowania przedszkolnego, są finansowane ze środków EFRR, w ramach PI 10(a) albo ze środków EFS w ramach cross-financingu, o którym mowa w rozdziale 6.8 i 8.7 wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

- 9) IZ RPO zapewnia, że wydatki na inwestycje, o których mowa w pkt 8, są ponoszone pod warunkiem, że:
 - a) zapewnienie odpowiedniej infrastruktury nie jest możliwe w inny sposób;
 - b) potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb i trendów demograficznych w ujęciu terytorialnym (w perspektywie kolejnych 3 lat);
 - c) infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania;
 - d) są realizowane w ramach projektów zintegrowanych, o których mowa w art. 32 Ustawy, z działaniami EFS (dotyczy projektów finansowanych ze środków EFS w ramach PI 10(i) oraz EFRR w ramach PI 10(a)).
- 10) IZ RPO zapewnia, że w umowach o dofinansowanie projektu zawieranych z beneficjentami będą zawarte postanowienia zobowiązujące do zachowania trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc wychowania przedszkolnego, przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu, określonej w umowie o dofinansowanie projektu. Trwałość powinna być rozumiana jako instytucjonalna gotowość ośrodków wychowania przedszkolnego do świadczenia usług przedszkolnych w ramach utworzonych w projekcie miejsc wychowania przedszkolnego. Liczba zadeklarowanych w arkuszu organizacyjnym placówki miejsc wychowania przedszkolnego uwzględnia dokładną liczbę miejsc utworzonych w projekcie. IZ RPO jest zobowiązana do weryfikacji spełnienia powyższego warunku, po upływie okresu wskazanego w umowie o dofinansowanie projektu.
- 11) Zakres wsparcia RPO w obszarze wychowania przedszkolnego może obejmować działania na rzecz rozszerzenia oferty ośrodka wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci w ramach wychowania przedszkolnego. IZ RPO gwarantuje zgodność interwencji w ww. zakresie z następującymi warunkami:
 - a) realizacja dodatkowych zajęć jest działaniem uzupełniającym do działań ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego i każdorazowo musi towarzyszyć jej wzrost liczby dzieci uczestniczących w wychowaniu przedszkolnym we wspartym ośrodku wychowania przedszkolnego. Powyższy warunek

- nie ma zastosowania w przypadku realizacji dodatkowych zajęć dla dzieci z niepełnosprawnościami;
- b) dodatkowe zajęcia są realizowane poza bezpłatnym czasem funkcjonowania ośrodków wychowania przedszkolnego, określonym w art. 6 ust. 1 pkt 2 i art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
 - c) katalog dodatkowych zajęć obejmuje wyłącznie:
 - i) zajęcia specjalistyczne, w tym np.: logopedyczne, terapeutyczne, psychologiczne,
 - ii) gimnastykę korekcyjną,
 - iii) zajęcia edukacyjne, rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne, językowe i matematyczne;
 - d) dodatkowe zajęcia dotyczą kwestii kluczowych z perspektywy jakości oferty przedszkolnej w gminie, z uwzględnieniem możliwości ich utrzymania z własnego budżetu po zakończeniu realizacji projektu;
 - e) dodatkowe zajęcia mogą być realizowane w ośrodkach wychowania przedszkolnego, w których nie były one realizowane od co najmniej 12 miesięcy;
 - f) dodatkowe zajęcia są prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci objętych wsparciem.
- 12) IZ RPO zapewnia możliwość finansowania działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, natomiast finansowanie realizacji dodatkowych zajęć w ośrodkach wychowania przedszkolnego, w których zostały utworzone nowe miejsca wychowania przedszkolnego przez okres nie dłuższy niż kolejne 12 miesięcy.
- 13) Korzystanie z finansowania działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego skutkuje koniecznością złożenia przez organ prowadzący ośrodek wychowania przedszkolnego zobowiązania do nieuwzględniania w przekazywanych (organowi dotującemu) comiesięcznie sprawozdaniach, informacji o liczbie dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego, liczbie dzieci korzystających z nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego. Zastosowanie powyższego mechanizmu będzie przeciwdziało ryzyku podwójnego finansowania tych samych kategorii wydatków.
- 14) Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego,

niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, może objąć w szczególności:

- a) kursy i szkolenia doskonalące (teoretyczne i praktyczne);
 - b) szkolenia kaskadowe, w tym z wykorzystaniem pracy trenerów przeszkolonych w ramach PO WER;
 - c) studia podyplomowe;
 - d) budowanie i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli;
 - e) współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami np. specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi.
- 15) IZ RPO zapewnia, że realizacja wsparcia w zakresie doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego zostanie każdorazowo poprzedzona diagnozą stopnia przygotowania ww. grupy docelowej do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz analizą zapotrzebowania ośrodka wychowania przedszkolnego na nabycie przez nią określonych kompetencji i kwalifikacji.
- 16) IZ RPO zaproponuje KM do przyjęcia określone kryteria wyboru projektów, które zapewnią preferencje dla wsparcia organów prowadzących ośrodki wychowania przedszkolnego albo ośrodków wychowania przedszkolnego, które nie korzystały ze środków EFS dostępnych w latach 2007-2013 w ramach Poddziałania 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej PO KL.

Podrozdział 3.2 – Kształcenie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności

- 1) Celem interwencji EFS jest przygotowanie uczniów do zatrudnienia lub kontynuacji nauki, w tym wyposażenie ich w kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy oraz właściwe postawy/umiejętności, które stanowią fundament dla dalszego podnoszenia kwalifikacji i umiejętności w ramach kształcenia przez całe życie. Zgodnie z postanowieniami Umowy Partnerstwa zakres interwencji w ramach PI 10(i) obejmuje m. in. działania na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych (matematyczno–przyrodniczych, ICT, językowych), w tym postaw/umiejętności (kreatywność, innowacyjność oraz praca zespołowa) niezbędnych na rynku pracy.
- 2) IZ RPO zapewnia, że wsparcie udzielane w ramach RPO na rzecz kształcenia kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności jest skierowane wyłącznie do publicznych lub niepublicznych szkół podstawowych, gimnazjów,

szkół ponadgimnazjalnych, w tym szkół zawodowych (z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół policealnych), placówek systemu oświaty, a także nauczycieli i uczniów tych szkół lub placówek. Wsparcie udzielane w ramach RPO jest skierowane również do podmiotów wymienionych w podrozdziale 3.1 pkt 3.

- 3) IZ RPO zaproponuje KM do przyjęcia określone kryteria wyboru projektów, które zapewnią, że interwencja EFS realizowana na poziomie regionalnym zostanie skierowana do szkół lub placówek systemu oświaty, które osiągają najłabsze wyniki edukacyjne w skali regionu, mierzone m. in. wynikami egzaminów zewnętrznych, wskaźnikiem EWD lub badaniami osiągnięć edukacyjnych oraz przyczyni się do zmniejszenia zróżnicowania międzyszkolnego w odniesieniu do osiągniętych przez szkoły lub placówki systemu oświaty wyników edukacyjnych.
- 4) IZ RPO gwarantuje, że realizacja celu, o którym mowa w pkt 1, odbywa się w szczególności poprzez:
 - a) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności;
 - b) kształtowanie i rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności.
- 5) Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności może objąć w szczególności:
 - a) kursy i szkolenia doskonalące (teoretyczne i praktyczne);
 - b) szkolenia kaskadowe, w tym z wykorzystaniem trenerów przeszkolonych w ramach POWER;
 - c) studia podyplomowe;
 - d) budowanie i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli;
 - e) realizację w szkole lub placówce systemu oświaty programów wspomagania;
 - f) staże i praktyki nauczycieli realizowane we współpracy z podmiotami z otoczenia szkoły lub placówki systemu oświaty;

- g) współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami, np.: specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii;
 - h) wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL.
- 6) IZ RPO zapewnia, że realizacja wsparcia, o którym mowa w pkt 5, zostanie każdorazowo poprzedzona diagnozą stopnia przygotowania nauczycieli do stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności, a także zapotrzebowania nauczycieli na tego typu działania. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę lub placówkę systemu oświaty odpowiednio do potrzeb we współpracy z instytucją systemu wspomagania pracy szkół, tj. placówką doskonalenia nauczycieli, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, biblioteką pedagogiczną, z uwzględnieniem narzędzi i metodologii opracowanych przez MEN i jednostki podległe lub nadzorowane.
- 7) Program wspomagania, o którym mowa w pkt 5 lit. e, jest formą doskonalenia nauczycieli związaną z bezpośrednim wsparciem szkół lub placówek systemu oświaty. IZ RPO zapewnia zgodność interwencji w zakresie realizacji programów wspomagania z następującymi warunkami:
- a) program wspomagania powinien służyć pomocą szkole lub placówce systemu oświaty w wykonywaniu przez nią zadań na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności;
 - b) zakres wspomagania wynika z analizy indywidualnej sytuacji szkoły lub placówki systemu oświaty i odpowiada na jej specyficzne potrzeby;
 - c) realizacja programów wspomagania obejmuje następujące etapy:
 - i) przeprowadzenie diagnozy obszarów problemowych związanych z realizacją przez szkołę lub placówkę systemu oświaty zadań z zakresu kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności,
 - ii) prowadzenie procesu doskonalenia w oparciu o ofertę doskonalenia nauczycieli przygotowaną zgodnie z potrzebami danej szkoły lub placówki systemu oświaty, z możliwością wykorzystania ofert doskonalenia udostępnionych przez ORE,

- iii) powołanie i prowadzenie lokalnych sieci współpracy i samokształcenia, w celu zapewnienia wspólnego rozwiązywania problemów i wymiany doświadczeń;
 - d) lokalne sieci współpracy i samokształcenia to zespół 20–25 nauczycieli z różnych szkół lub placówek systemu oświaty, którzy w zorganizowany sposób współpracują ze sobą, szczególnie w zakresie rozwiązywania problemów i dzielenia się doświadczeniem. Między spotkaniami pracują na platformie internetowej udostępnionej przez ORE (forum wymiany doświadczeń, materiały samokształceniowe, forum dyskusyjne). Pracami lokalnej sieci współpracy i samokształcenia kieruje koordynator sieci.
- 8) Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności może objąć w szczególności:
- a) realizację projektów edukacyjnych w szkołach lub placówkach systemu oświaty objętych wsparciem;
 - b) realizację dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego;
 - c) realizację zajęć rozwijających uzdolnienia;
 - d) wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania;
 - e) utworzenie klas o autorskim profilu nauczania;
 - f) organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów;
 - g) nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym w celu realizacji programów edukacyjnych;
 - h) wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL;
 - i) pomoc stypendialną dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych lub języków obcych, których niekorzystna sytuacja materialna stanowi barierę w rozwoju edukacyjnym;
 - j) doradztwo edukacyjno–zawodowe dla uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - k) realizację zajęć pozaszkolnych lub pozalekcyjnych;
- 9) IZ RPO zapewnia, że działania wymienione w pkt 8 będą realizowane poza podstawową siatką działań prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Działania

finansowane ze środków EFS są dodatkowym elementem, uzupełniającym programy nauczania realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty.

- 10) IZ RPO zapewnia, że działania wymienione w pkt 8 będą prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów objętych wsparciem.
- 11) Wniosek o dofinansowanie projektu obejmującego formy wsparcia wymienione w pkt 8 powinien zawierać precyzyjny opis grupy docelowej planowanej do objęcia wsparciem, obszaru interwencji EFS oraz efektów uczenia się, które uczniowie osiągną w wyniku przeprowadzonych działań projektowych. IZ RPO zapewni, że ocena osiągnięcia przez uczniów zdefiniowanych w ramach projektu efektów uczenia się, o których mowa powyżej, zostanie przeprowadzona w oparciu o jednolite kryteria wypracowane na poziomie krajowym.
- 12) IZ RPO gwarantuje zgodność interwencji ukierunkowanej na realizację projektów edukacyjnych, o których mowa w pkt 8 lit. a, w szkołach lub placówkach systemu oświaty objętych wsparciem, z następującymi warunkami:
 - a) liczba planowanych do realizacji projektów edukacyjnych jest uzależniona od wielkości szkoły. IZ RPO zapewnia realizację:
 - i) w szkołach małych – co najmniej 2 projektów edukacyjnych,
 - ii) w szkołach średnich – co najmniej 4 projektów edukacyjnych,
 - iii) w szkołach dużych – co najmniej 6 projektów edukacyjnych;
 - b) zakres tematyczny projektu edukacyjnego dotyczy treści nauczania określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub wykracza poza te treści;
 - c) projekt edukacyjny finansowany ze środków EFS może być realizowany jako projekt interdyscyplinarny, łączący wiadomości i umiejętności z różnych dziedzin;
 - d) projekt edukacyjny finansowany ze środków EFS może być realizowany w czasie zajęć szkolnych lub w ramach zajęć pozalekcyjnych;
 - e) dyrektor szkoły lub placówki systemu oświaty objętej projektem edukacyjnym gwarantuje, że informacje o udziale ucznia w realizacji projektu edukacyjnego oraz temat projektu edukacyjnego zostaną wpisane na świadectwie ukończenia poszczególnych klas danej szkoły.
- 13) IZ RPO zapewnia zgodność interwencji ukierunkowanej na zapewnienie pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych lub języków obcych, o której mowa w pkt 8 lit. i, z następującymi warunkami:

- a) wybór projektów obejmujących pomoc stypendialną może być przeprowadzony z zastosowaniem trybu pozakonkursowego, pod warunkiem, że IZ RPO zapewni, że beneficjentem projektu będzie wyodrębniona komórka IZ RPO realizująca zadania w zakresie polityki oświatowej;
- b) w przypadku projektów wybranych do realizacji w trybie konkursowym stypendium jest udzielane przez szkołę, placówkę systemu oświaty albo organ prowadzący szkołę, placówki systemu oświaty, w której kształcą się uczni;
- c) kryterium szczególnie uzdolnionych uczniów musi uwzględniać następujące elementy: najwyższe oceny klasyfikacyjne uzyskane przez uczniów z przynajmniej jednego spośród przedmiotów: matematycznych, przyrodniczych, informatycznych lub języków obcych, osiągnięcia w olimpiadach, konkursach lub turniejach interdyscyplinarnych szczebla co najmniej wojewódzkiego;
- d) wysokość stypendiów ustala IZ RPO, jednak kwota stypendium wyliczona na bazie miesięcznej musi się mieścić w przedziale od 200 do 600 zł;
- e) minimalny okres na jaki jest przyznawane stypendium wynosi 10 miesięcy i może być skrócony jedynie w przypadku naruszenia przez ucznia regulaminu programu stypendialnego;
- f) kryterium dochodowe (na jednego członka rodziny) określa się jako maksymalnie dwukrotność kwoty kryterium dochodowego określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. 2012 r. poz. 823). Dochody na członka rodziny przewyższające tę kwotę uniemożliwiają otrzymanie stypendium;
- g) wymogiem otrzymania stypendium będzie przygotowanie i złożenie wraz z wnioskiem o przyznanie stypendium indywidualnego planu rozwoju edukacyjnego ucznia zawierającego co najmniej:
 - i) profil ucznia,
 - ii) dotychczasowe osiągnięcia edukacyjne ucznia,
 - iii) cele do osiągnięcia w związku z otrzymanym stypendium,
 - iv) wydatki, jakie stypendysta zamierza ponieść w ramach otrzymanego stypendium;
- h) w trakcie otrzymywania stypendium uczeń–stypendysta podlega opiece dydaktycznej nauczyciela, pedagoga szkolnego albo doradcy zawodowego zatrudnionego w szkole ucznia. Celem opieki dydaktycznej jest wsparcie ucznia w wykorzystaniu stypendium na cele edukacyjne i monitorowanie osiągnięć edukacyjnych ucznia. Opiekun stypendysty

za związane z tą funkcją obowiązki może otrzymywać wynagrodzenie, finansowane ze środków projektowych, w wysokości nieprzekraczającej 30% wysokości stypendium jednego ucznia (wg kalkulacji miesięcznej);

- i) wysokość wynagrodzenia przysługującego opiekunowi stażysty z tytułu wypełnienia obowiązków, o których mowa w pkt 13 lit. h, jest uzależniona od liczby uczniów, wobec których te obowiązki świadczy. Opiekun stażysty może sprawować opiekę dydaktyczną nad maksymalnie 5 uczniami.

Podrozdział 3.3 – Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu

- 1) Celem interwencji zaplanowanej do realizacji na poziomie regionalnym jest podniesienie efektywności kształcenia uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych oraz matematycznych, w tym stworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu.
- 2) IZ RPO zapewnia, że wsparcie udzielane w ramach RPO na rzecz tworzenia warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu jest skierowane wyłącznie do publicznych lub niepublicznych szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, w tym szkół zawodowych (z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół policealnych), placówek systemu oświaty, a także nauczycieli i uczniów tych szkół lub placówek, realizujących cele i treści wynikające z obowiązującej dla właściwego poziomu edukacyjnego podstawy programowej w zakresie nauczania przedmiotów przyrodniczych i matematycznych.
- 3) IZ RPO zaproponuje KM do przyjęcia określone kryteria wyboru projektów, które zapewnią, że interwencja EFS realizowana na poziomie regionalnym zostanie skierowana do szkół lub placówek systemu oświaty, które osiągają najslabsze wyniki edukacyjne, mierzone m. in. wynikami egzaminów zewnętrznych, wskaźnikiem EWD lub badaniami osiągnięć edukacyjnych, w skali regionu oraz przyczyni się do zmniejszenia zróżnicowania międzyszkolnego w odniesieniu do osiągniętych przez szkoły lub placówki systemu oświaty wyników edukacyjnych.
- 4) IZ RPO zaproponuje KM do przyjęcia określone kryteria wyboru projektów, które zapewnią, preferencje dla wsparcia szkół lub placówek systemu oświaty położonych na terenach wiejskich.
- 5) IZ RPO gwarantuje, że realizacja celu, o którym mowa w pkt 1, odbywa się w szczególności poprzez:

- a) wyposażenie pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych;
 - b) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu;
 - c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów matematycznych lub przedmiotów przyrodniczych, z wykorzystaniem zakupionego wyposażenia lub wiedzy przeszkolonych nauczycieli.
- 6) IZ RPO zapewnia, że na poziomie regionalnym będą realizowane kompleksowe projekty obejmujące wszystkie elementy wymienione w pkt 5 albo wyłącznie elementy wymienione w pkt 5 lit. b i c.
- 7) IZ RPO gwarantuje zgodność interwencji w zakresie wyposażenia pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych z następującymi warunkami:
- a) katalog wydatków kwalifikowanych w ramach wyposażenia pracowni szkolnych obejmuje wyłącznie:
 - i) podstawowe wyposażenie pracowni (wagi, szafy laboratoryjne itp.),
 - ii) sprzęt niezbędny do przeprowadzania doświadczeń, eksperymentów, obserwacji (przyrządy pomiarowe, przyrządy optyczne, szkło laboratoryjne, szkiełka mikroskopowe itp.),
 - iii) odczynniki lub substancje chemiczne,
 - iv) środki czystości,
 - v) pomoce dydaktyczne (środki trwałe, mapy, atlasy, roczniki statystyczne itp.);
 - b) szczegółowy katalog wyposażenia pracowni szkolnych został opracowany przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej www.men.gov.pl. IZ RPO zapewnia zgodność interwencji przewidzianej w ramach RPO z przedmiotowym katalogiem;
 - c) pomoce dydaktyczne powinny być dostosowane do potrzeb ich użytkowników, w tym wynikających z niepełnosprawności;
 - d) wyposażenie pracowni przedmiotów przyrodniczych jest dokonywane na podstawie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty w tym zakresie. Szkoła lub placówka systemu oświaty objęta projektem przeprowadza inwentaryzację posiadanego wyposażenia. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę lub placówkę systemu oświaty odpowiednio do potrzeb we współpracy z instytucją systemu wspomagania pracy szkół, tj. placówką doskonalenia nauczycieli,

- poradnią psychologiczno-pedagogiczną, biblioteką pedagogiczną, z uwzględnieniem narzędzi i metodologii opracowanej przez MEN i jednostki podległe lub nadzorowane;
- e) liczba zestawów laboratoryjnych (doświadczalnych) zakupionych w ramach wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych jest zależna od wielkości szkoły lub placówki systemu oświaty, mierzonej liczbą uczniów, a także liczby grup zadaniowych, które będą realizowały doświadczenia. Co do zasady, jeden zestaw laboratoryjny jest przewidziany dla grupy zadaniowej liczącej od 2 do 5 osób;
 - f) zakupiony sprzęt jest dostosowany do odpowiedniego etapu edukacyjnego i zakresu realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (podstawowego lub rozszerzonego);
 - g) IZ RPO – w przypadku interwencji w zakresie wyposażenia pracowni szkolnych – może określić w SzOP wyższy niż 30% wartości projektu limit dla wydatków kwalifikowalnych poniesionych na zakup środków trwałych w rozumieniu wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 (włączając *cross-financing*), pod warunkiem, że łączna wartość wydatków na zakup środków trwałych (włączając *cross-financing*) w ramach celu szczegółowego dotyczącego kształcenia ogólnego w ramach PI 10(i) nie przekroczy 30% alokacji na ten cel szczegółowy.
- 8) Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu obejmuje formy wsparcia wymienione w podrozdziale 3.2 pkt 6.
 - 9) IZ RPO zapewnia, że realizacja wsparcia, o którym mowa w pkt 8, zostanie każdorazowo poprzedzona diagnozą stopnia przygotowania nauczycieli do efektywnego stosowania aktywizujących metod pracy z uczniem, opartych na metodzie badawczej i doświadczalnej. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę lub placówkę systemu oświaty odpowiednio do potrzeb we współpracy z instytucją systemu wspomagania pracy szkół, tj. placówką doskonalenia nauczycieli, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, biblioteką pedagogiczną, z uwzględnieniem narzędzi i metodologii opracowanej przez MEN i jednostki podległe lub nadzorowane.
 - 10) IZ RPO zapewnia, że zakupione dzięki wsparciu EFS wyposażenie lub wiedza przeszkolonych w ramach projektów finansowanych ze środków EFS nauczycieli zostaną wykorzystane do realizacji w szkołach lub placówkach systemu oświaty objętych wsparciem

działań mających na celu podniesienie kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów matematycznych i przedmiotów przyrodniczych. Formy wsparcia możliwe do realizacji zostały wymienione w podrozdziale 3.2 pkt 9.

- 11) IZ RPO zapewnia, że działania, o których mowa w pkt 10, będą realizowane poza podstawową siatką działań prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Działania finansowane ze środków EFS są dodatkowym elementem, uzupełniającym realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty programy nauczania.
- 12) IZ RPO zapewnia, że działania, o których mowa w pkt 10, będą prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów objętych wsparciem.
- 13) Wniosek o dofinansowanie projektu obejmującego formy wsparcia wymienione w pkt 10 powinien zawierać precyzyjny opis grupy docelowej planowanej do objęcia wsparciem, obszaru interwencji EFS oraz efektów uczenia się, które osiągną uczniowie w wyniku przeprowadzonych działań projektowych. IZ RPO zapewni, że ocena osiągnięcia przez uczniów zdefiniowanych w ramach projektu efektów uczenia się, o których mowa powyżej, zostanie przeprowadzona w oparciu o jednolite kryteria wypracowane na poziomie krajowym.
- 14) IZ RPO proponuje KM do przyjęcia określone kryteria wyboru projektów, które zapewnią preferencję dla stworzenia w ramach RPO pracowni międzyszkolnych, zlokalizowanych w szkole lub placówce systemu oświaty, podlegającej pod konkretny organ prowadzący i dostępnych dla wszystkich szkół lub placówek oświatowych funkcjonujących w ramach tego organu.

Podrozdział 3.4 – Korzystanie z technologii informacyjno–komunikacyjnych

- 1) Celem interwencji zaplanowanej do realizacji na poziomie regionalnym jest wzrost stopnia wykorzystania przez szkoły i placówki systemu oświaty TIK w procesie nauczania, w tym przygotowanie nauczycieli do korzystania z TIK w nauczaniu przedmiotowym, a także rozwijanie podstawowych oraz zaawansowanych kompetencji cyfrowych uczniów.
- 2) IZ RPO zapewnia, że wsparcie udzielane w ramach RPO na rzecz zwiększenia wykorzystania TIK jest skierowane do publicznych i niepublicznych szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, w tym szkół zawodowych (z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół policealnych), placówek systemu oświaty, a także nauczycieli i uczniów tych szkół lub placówek, z zastrzeżeniem pkt 27.

- 3) IZ RPO zaproponuje KM do przyjęcia określone kryteria wyboru projektów, które zapewnią, że interwencja EFS realizowana na poziomie regionalnym zostanie skierowana do szkół lub placówek systemu oświaty, które osiągają najniższe wyniki edukacyjne w skali regionu, mierzone m. in. wynikami egzaminów zewnętrznych, wskaźnikiem EWD lub badaniami osiągnięć edukacyjnych oraz przyczyni się do zmniejszenia zróżnicowania międzyszkolnego w odniesieniu do osiągniętych przez szkoły lub placówki systemu oświaty wyników edukacyjnych.
- 4) IZ RPO zaproponuje KM do przyjęcia określone kryteria wyboru projektów, które zapewnią preferencję dla wsparcia szkół lub placówek systemu oświaty położonych na terenach wiejskich.
- 5) IZ RPO gwarantuje, że realizacja celu, o którym mowa w pkt 1, odbywa się w szczególności poprzez:
 - a) wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oświaty, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej;
 - b) podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych nauczycieli wszystkich przedmiotów w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty, w tym włączenie narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego;
 - c) kształtowanie i rozwijanie podstawowych kompetencji cyfrowych uczniów;
 - d) programy rozwijania zaawansowanych kompetencji cyfrowych uczniów poprzez naukę programowania i myślenia algorytmicznego.
- 6) Działania, o których mowa w pkt 5 lit. a, nie mogą być realizowane jako samodzielne przedsięwzięcia. Ze wsparcia projektowego obejmującego elementy wymienione w pkt 5 lit. a – c mogą korzystać szkoły lub placówki systemu oświaty, w których w wyniku diagnozy, o której mowa w pkt 8 lit. c, do realizacji działań wymienionych w pkt 5 lit. b i c stwierdzono zasadność podjęcia działań, o których mowa w pkt 5 lit. a;
- 7) IZ RPO zaproponuje KM do przyjęcia określone kryteria wyboru projektów, które zapewnią preferencje dla realizacji projektów zakładających partnerstwo szkół lub placówek systemu oświaty, które posiadają wyposażenie niezbędne do realizacji działań wymienionych w pkt 5 lit. b i c, ze szkołami lub placówkami systemu oświaty, które nie posiadają takiego wyposażenia.
- 8) IZ RPO gwarantuje zgodność interwencji w zakresie wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do

realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oświaty z następującymi warunkami:

- a) szczegółowy wykaz nowoczesnych pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK, na zakup których udziela się wsparcia finansowego został określony przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej www.men.gov.pl. IZ RPO zapewnia zgodność interwencji przewidzianej w ramach RPO z przedmiotowym katalogiem;
 - b) nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK powinny być dostosowane do potrzeb ich użytkowników, w tym wynikających z niepełnosprawności;
 - c) wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty jest dokonywane na podstawie zdiagnozowanego zapotrzebowania ww. podmiotów w tym zakresie. Szkoła lub placówka systemu oświaty objęta projektem przeprowadza inwentaryzację posiadanego wyposażenia. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę lub placówkę systemu oświaty odpowiednio do potrzeb, bezpośrednio przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu;
 - d) maksymalna wartość wsparcia finansowego na zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych i narzędzi TIK w szkole lub placówce systemu oświaty, objętej wsparciem projektowym wynosi:
 - i) dla szkół do 300 uczniów –140 000 zł,
 - ii) dla szkół od 301 uczniów – 200 000 zł.
- 9) Wniosek o dofinansowanie projektu obejmującego formy wsparcia wymienione w pkt 5 lit. a powinien zawierać zobowiązanie dotyczące osiągnięcia przez szkołę lub placówkę systemu oświaty objętą wsparciem w ramach projektu w okresie do 6 miesięcy od daty zakończenia realizacji projektu, określonej w umowie o dofinansowanie projektu, wszystkich poniższych funkcjonalności:
- a) stały dostęp do Internetu o przepustowości na optymalnym (szerokopasmowym) dostępnym na danym terenie technicznie poziomie;
 - b) w zależności od liczby uczniów, tj. do 300 uczniów albo od 301 uczniów, szkoła lub placówka systemu oświaty posiada odpowiednio, co najmniej, jeden albo dwa zestawy przenośnych komputerów albo innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera oraz dedykowanego urządzenia umożliwiającego ładowanie oraz zarządzanie mobilnym sprzętem komputerowym z:
 - i) zainstalowanym systemem operacyjnym,
 - ii) dostępem do oprogramowania biurowego,

- iii) oprogramowaniem antywirusowym, jeżeli istnieje dla danego urządzenia – opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych,
 - iv) oprogramowaniem zabezpieczającym komputer albo inne mobilne narzędzia mające funkcje komputera w przypadku kradzieży,
 - v) oprogramowaniem do zarządzania zestawem przenośnych komputerów albo innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera dla potrzeb przeprowadzania zajęć lekcyjnych - w zależności od rodzaju wybranego przenośnego komputera albo innego mobilnego narzędzia mającego funkcje komputera - opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych,
 - vi) oprogramowaniem zabezpieczającym uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju w rozumieniu art. 4a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- c) w zależności od liczby uczniów, tj. do 300 uczniów albo od 301 uczniów, szkoła lub placówka systemu oświaty posiada odpowiednio, co najmniej, jedno albo dwa wydzielone miejsca z dostępem do Internetu, dostosowane do potrzeb funkcjonowania zestawu przenośnych komputerów lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera;
- d) w miejscach, w których uczniowie korzystają z zestawu przenośnych komputerów lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera, jest możliwa prezentacja treści edukacyjnych z wykorzystaniem wielkoformatowych, niskoemisyjnych, interaktywnych urządzeń do projekcji obrazu i emisji dźwięku;
- e) szkoła lub placówka systemu oświaty zapewnia komputery przenośne lub inne mobilne narzędzia mające funkcje komputera do użytku służbowego nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem TIK;
- f) szkoła lub placówka systemu oświaty posiada co najmniej jedno miejsce (pomieszczenie), w którym uczniowie mają możliwość korzystania z dostępu do Internetu w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych.
- 10) Obowiązek osiągnięcia funkcjonalności, o których mowa w pkt 9, powinien wynikać bezpośrednio z postanowień umowy o dofinansowanie projektu. IZ RPO jest zobowiązana do weryfikacji spełnienia powyższego warunku w ramach kontroli trwałości, po upływie okresu wskazanego w umowie o dofinansowanie projektu.

- 11) W celu osiągnięcia funkcjonalności wymienionych w pkt 9 IZ RPO powinna zapewnić szkołom lub placówkom systemu oświaty korzystającym ze wsparcia projektowego możliwość sfinansowania w ramach RPO utworzenia wewnętrzzszkolnych sieci komputerowych lub bezprzewodowych.
- 12) Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz tworzenia wewnętrzzszkolnych sieci komputerowych lub bezprzewodowych obejmuje:
 - a) opracowanie projektów technicznych dla każdej ze szkół lub placówek systemu oświaty uczestniczących w projekcie w zakresie instalacji sieci i urządzeń niezbędnych do stworzenia wewnętrzzszkolnych sieci komputerowych lub bezprzewodowych;
 - b) zakup urządzeń w ramach infrastruktury sieciowo-usługowej i wykonanie instalacji sieci zgodnie z opracowaną dokumentacją.
- 13) Szczegółowy wykaz urządzeń w ramach infrastruktury sieciowo-usługowej, na zakup których udziela się wsparcia finansowego został określony przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej www.men.gov.pl. IZ RPO zapewnia zgodność interwencji przewidzianej w ramach RPO z przedmiotowym katalogiem.
- 14) IZ RPO – w przypadku interwencji, o której mowa w pkt 8 i 12 – może określić w SzOP wyższy niż 30% wartości projektu limit dla wydatków kwalifikowalnych poniesionych na zakup środków trwałych w rozumieniu wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 (włączając *cross-financing*), pod warunkiem, że łączna wartość wydatków na zakup środków trwałych (włączając *cross-financing*) w ramach celu szczegółowego dotyczącego kształcenia ogólnego w ramach PI 10(i) nie przekroczy 30% alokacji na ten cel szczegółowy.
- 15) IZ RPO zapewnia, że inwestycje infrastrukturalne, definiowane zgodnie z pkt 3 w rozdziale 8.7 wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 są finansowane ze środków EFRR, w ramach PI 10(a) albo ze środków EFS w ramach *cross-financingu*, o którym mowa w rozdziale 6.8 i 8.7 wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
- 16) IZ RPO zapewnia, że wydatki na inwestycje, o których mowa w pkt 15, są ponoszone pod warunkiem, że:

- a) zapewnienie odpowiedniej infrastruktury nie jest możliwe w inny sposób;
 - b) potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb;
 - c) infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania;
 - d) są realizowane w ramach projektów zintegrowanych, o których mowa w art. 32 Ustawy, z działaniami EFS (dotyczy projektów finansowanych ze środków EFS w ramach PI 10(i) oraz EFRR w ramach PI 10(a)).
- 17) IZ RPO zapewnia możliwość finansowania ze środków projektowych usług administrowania zakupionym w ramach projektu sprzętem i urządzeniami przez okres 6 miesięcy, ale nie dłużej niż przez okres trwania projektu.
- 18) IZ RPO zapewnia, że zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz podnoszenia kompetencji i kwalifikacji zawodowych nauczycieli wszystkich przedmiotów obejmuje w szczególności następujące zagadnienia:
- a) obsługa urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego, w tym mobilnego, zakupionego do szkół w ramach wsparcia EFS;
 - b) wykorzystanie narzędzi cyfrowych w nauczaniu przedmiotowym, w tym wykorzystanie cyfrowych programów i aplikacji wspomagających nauczanie oraz dydaktycznych serwisów internetowych, również w trakcie zajęć prowadzonych z uczniami z niepełnosprawnościami;
 - c) nowe metody kształcenia z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych;
 - d) edukacja w zakresie bezpieczeństwa w sieci oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera;
 - e) wykorzystanie zasobów dydaktycznych dostępnych w Internecie.
- 19) IZ RPO gwarantuje, że wsparcie udzielane w ramach RPO na rzecz podnoszenia kompetencji i kwalifikacji zawodowych nauczycieli wszystkich przedmiotów jest realizowane z wykorzystaniem form wymienionych w podrozdziale 3.2 pkt 6.
- 20) IZ RPO zaproponuje KM do przyjęcia określone kryteria wyboru projektów, które zapewnią preferencje dla realizacji wsparcia na rzecz doskonalenia umiejętności nauczycieli przez trenerów przygotowanych na potrzeby projektów realizowanych w ramach PO KL w latach 2012-2015, w szczególności komponentu e-nauczyciel rządowego programu rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno – telekomunikacyjnych – „Cyfrowa szkoła”, zwanego dalej „programem Cyfrowa szkoła”.
- 21) IZ RPO zapewnia, że realizacja wsparcia, o którym mowa w pkt 18, zostanie każdorazowo poprzedzona diagnozą stopnia przygotowania nauczycieli do korzystania z narzędzi TIK w nauczaniu przedmiotowym, a także zapotrzebowania nauczycieli oraz szkół lub placówek

systemu oświaty na działania w ww. zakresie. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę lub placówkę systemu oświaty odpowiednio do potrzeb we współpracy z instytucją systemu wspomagania pracy szkół, tj. placówką doskonalenia nauczycieli, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, biblioteką pedagogiczną, z uwzględnieniem narzędzi i metodologii opracowanych przez MEN i jednostki podległe lub nadzorowane.

- 22) IZ RPO zapewnia, że zakupione w ramach projektów wyposażenie lub wiedza przeszkolonych w ramach projektów finansowanych ze środków EFS nauczycieli zostaną wykorzystane do realizacji działań mających na celu kształtowanie i rozwijanie podstawowych kompetencji cyfrowych uczniów szkół lub placówek systemu oświaty objętych projektem. Formy wsparcia możliwe do realizacji zostały wymienione w podrozdziale 3.2 pkt 9.
- 23) IZ RPO zapewnia, że działania, o których mowa w pkt 22 będą realizowane poza podstawową siatką działań prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Działania finansowane ze środków EFS są dodatkowym elementem, uzupełniającym realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty programy nauczania i wychowania. IZ RPO zapewnia, że zakupiony sprzęt, a także wiedza przeszkolonych nauczycieli będą wykorzystywane do realizacji obowiązkowych zajęć szkolnych.
- 24) IZ RPO zapewnia, że działania, o których mowa w pkt 22, będą prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów objętych wsparciem.
- 25) Wniosek o dofinansowanie projektu obejmującego formy wsparcia wymienione w pkt 22 powinien zawierać precyzyjny opis grupy docelowej planowanej do objęcia wsparciem, obszaru interwencji EFS oraz efektów uczenia się, które osiągną uczniowie w wyniku przeprowadzonych działań projektowych. IZ RPO zapewni, że ocena osiągnięcia przez uczniów zdefiniowanych w ramach projektu efektów uczenia się, o których mowa powyżej, zostanie przeprowadzona w oparciu o jednolite kryteria wypracowane na poziomie krajowym.
- 26) IZ RPO zapewnia możliwość realizacji w ramach RPO kompleksowych – w rozumieniu pkt 28 - programów rozwijania zaawansowanych kompetencji cyfrowych uczniów poprzez naukę programowania/kodowania, o których mowa w pkt 5 lit. d.
- 27) Programy, o których mowa w pkt 5 lit. d, są realizowane w szkołach lub placówkach systemu oświaty, o ile spełniają one jeden z poniższych warunków:
- a) w latach 2012-2013 wzięły udział w programie Cyfrowa szkoła;

- b) realizują projekty w ramach RPO w zakresie wskazanym w podrozdziale 3.4;
 - c) osiągnęły albo mają dostęp do funkcjonalności opisanych w pkt 9;
 - d) dysponują odpowiednim zapleczem technicznym do realizacji działań z zakresu programowania/kodowania;
 - e) realizują projekt w partnerstwie ze szkołą lub placówką systemu oświaty, która uczestniczyła w analogicznych projektach finansowanych z innych źródeł;
 - f) realizują projekt w partnerstwie z podmiotami dysponującymi potencjałem do prowadzenia działań projektowych;
 - g) nauczyciele zatrudnieni w szkołach lub placówkach systemu oświaty zostali przygotowani do realizacji zajęć z zakresu programowania/kodowania.
- 28) Programy, o których mowa w pkt 5 lit. d, obejmują następujące działania:
- a) podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie programowania/kodowania;
 - b) realizację nauki programowania wśród uczniów.
- 29) IZ RPO zapewnia szkołom lub placówkom systemu oświaty realizującym programy, o których mowa w pkt 5 lit. d, możliwość wyboru środowiska informatycznego do prowadzenia nauki programowania/kodowania. Oprogramowanie do nauki programowania/kodowania powinno spełniać następujące cechy:
- a) być dostępne na możliwie jak największą liczbę środowisk informatycznych;
 - b) być oparte na otwartej licencji;
 - c) być dostępne w polskiej wersji językowej;
 - d) być dostępne w wersji online oraz offline.
- 30) Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz podnoszenia kompetencji nauczycieli obejmuje m. in.:
- a) szkolenia lub inne formy podnoszenia kompetencji nauczycieli w zakresie programowania/kodowania;
 - b) budowanie i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli;
 - c) opracowanie scenariuszy zajęć nauki programowania, które będą realizowane w pracy z uczniami;
 - d) warsztaty metodyczne.
- 31) IZ RPO zapewnia, że działania, o których mowa w pkt 28 lit. a, są realizowane według jednego z poniższych schematów:
- a) szkolenia lub inne formy podnoszenia kompetencji nauczycieli prowadzone przez trenerów przygotowanych w ramach PO WER do realizacji programów szkoleniowych

- dla nauczycieli lub w ramach PO KL na potrzeby realizacji komponentu e-nauczyciel programu Cyfrowa szkoła;
- b) szkolenia lub inne formy podnoszenia kompetencji nauczycieli prowadzone przez ekspertów z dziedziny programowania/kodowania;
 - c) szkolenia kaskadowe z wykorzystaniem wiedzy i umiejętności nauczycieli szkół lub placówek systemu oświaty, które uczestniczyły już w analogicznych projektach.
- 32) IZ PO WER zapewnia w ramach PO WER realizację przedsięwzięć ukierunkowanych na przygotowanie kadr trenerskich do prowadzenia programów szkoleniowych dla nauczycieli w zakresie programowania/kodowania.
- 33) IZ PO WER zapewnia, że szkolenie trenerów zostanie zrealizowane przy udziale ekspertów z doświadczeniem w zakresie nauczania programowania/kodowania.
- 34) IZ RPO zapewnia, że do czasu przygotowania trenerów w ramach PO WER szkolenia nauczycieli z zakresu programowania/kodowania będą prowadzone z wykorzystaniem rozwiązań wskazanych w pkt 31 lit. b albo c.
- 35) Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz rozwijania nauki programowania wśród uczniów obejmuje m. in:
- a) realizację dodatkowych zajęć na podstawie opracowanych scenariuszy;
 - b) działalność szkolnych kółek programistycznych.
- 36) IZ RPO zapewnia, że działania, o których mowa w pkt 35, będą realizowane z wykorzystaniem wiedzy, umiejętności i doświadczenia posiadanych przez nauczycieli uzyskanych m. in.: w ramach projektów zrealizowanych w RPO lub w ramach innych projektów współfinansowanych ze środków publicznych.

Podrozdział 3.5 – Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcie ucznia młodszego

- 1) Celem interwencji planowanej do realizacji na poziomie regionalnym jest przygotowanie szkół, w tym placówek systemu oświaty do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcie ucznia młodszego, obejmującego rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów oraz zapewnienie uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi warunków kształcenia odpowiednio do rozpoznanych potrzeb i możliwości. Wsparcie w powyższym zakresie ma na celu również przygotowanie szkół do realizacji działań ukierunkowanych na wspieranie rozwoju ucznia młodszego w procesie przekraczania tzw. progu szkolnego (edukacyjnego).

- 2) IZ RPO zapewnia, że wsparcie udzielane w ramach RPO służące indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcie ucznia młodszego jest skierowane do publicznych lub niepublicznych szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne, a także nauczycieli, uczniów tych szkół lub placówek systemu oświaty.
- 3) IZ RPO zapewnia, że działania w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z wyłączeniem wsparcia udzielanego na rzecz ucznia młodszego, obejmą II etap edukacyjny (klasy IV-VI szkoły podstawowej) oraz III etap edukacyjny (gimnazjum).
- 4) IZ RPO zapewnia realizację kompleksowych programów wspomagających szkołę lub placówkę systemu oświaty w procesie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcia ucznia młodszego. Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO obejmuje:
 - a) doposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami;
 - b) przygotowanie nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcia ucznia młodszego i efektywnego stosowania ww. pomocy dydaktycznych w pracy;
 - c) wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniów młodszych w ramach zajęć uzupełniających ofertę szkoły lub placówki systemu oświaty.
- 5) IZ RPO zapewnia zgodność interwencji, o której mowa w pkt 4 lit. a, z następującymi warunkami:
 - a) doposażenie bazy dydaktycznej szkół i placówek systemu oświaty obejmuje zakup m. in:
 - i) specjalistycznego oprogramowania,
 - ii) materiałów do diagnozy, wspomagania rozwoju i korygowania dysfunkcji i dysharmonii rozwojowych takich jak: wady wymowy, dysleksja, wady postawy, zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej,
 - iii) materiałów do diagnozy i terapii specyficznych trudności w uczeniu się, również takich, które wynikają z potrzeb ucznia młodszego,
 - iv) sprzętu specjalistycznego, wspierającego funkcjonowanie uczniów z niepełnosprawnościami w szkole lub placówce,

- v) podręczników szkolnych i materiałów dydaktycznych dostosowanych do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami;
- b) doposażenie bazy dydaktycznej szkół i placówek systemu oświaty jest dokonywane na podstawie rzeczywistego zapotrzebowania ww. jednostek w tym zakresie, wynikającego ze zdiagnozowanych potrzeb i dysfunkcji uczniów. Szkoła lub placówka systemu oświaty korzystająca za wsparcia projektowego przeprowadza inwentaryzację posiadanych zasobów. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę lub placówkę systemu oświaty odpowiednio do potrzeb we współpracy z instytucją systemu wspomagania pracy szkół, tj. placówką doskonalenia nauczycieli, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, biblioteką pedagogiczną, z uwzględnieniem narzędzi i metodologii opracowanej przez MEN i jednostki podległe lub nadzorowane;
- c) IZ RPO – w przypadku doposażenia bazy dydaktycznej szkół i placówek systemu oświaty – może określić w SzOP wyższy niż 30% wartości projektu limit dla wydatków kwalifikowalnych poniesionych na zakup środków trwałych w rozumieniu wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 (włączając *cross-financing*), pod warunkiem, że łączna wartość wydatków na zakup środków trwałych (włączając *cross-financing*) w ramach celu szczegółowego dotyczącego kształcenia ogólnego w ramach PI 10(i) nie przekroczy 30% alokacji na ten cel szczegółowy;
- 6) IZ RPO zapewnia zgodność interwencji, o której mowa w pkt 4 lit. b, z następującymi warunkami:
 - a) zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz przygotowania nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcia ucznia młodszego i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy obejmuje formy wsparcia wymienione w podrozdziale 3.2 pkt 6;
 - b) IZ RPO zapewnia, że realizacja wsparcia, o którym mowa w pkt 4 lit. b, zostanie każdorazowo poprzedzona diagnozą stopnia przygotowania nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcia ucznia młodszego. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę lub placówkę systemu oświaty odpowiednio do potrzeb we współpracy z instytucją systemu wspomagania pracy szkół, tj. placówką doskonalenia nauczycieli, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, biblioteką pedagogiczną, z uwzględnieniem narzędzi lub metodologii opracowanej przez MEN i jednostki podległe lub nadzorowane;

- c) IZ RPO zapewnia, że wsparcie jest realizowane z wykorzystaniem lokalnych zasobów specjalistycznych placówek specjalnych, ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych.
- 7) IZ RPO zapewni, że zakupione pomoce, sprzęt specjalistyczny lub podręczniki, a także wiedza i umiejętności przeszkolonych nauczycieli będą wykorzystywane w ramach podstawowej siatki działań prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty, do:
- a) organizowania i udzielania przez szkoły i placówki systemu oświaty pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz w formach wymienionych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532);
 - b) opracowania i realizacji indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zgodnie z przepisami odpowiednio rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 414) lub rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. z 2014 r. poz. 392);
 - c) opracowania i realizacji indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim (Dz. U. poz. 529).
- 8) IZ RPO zapewnia zgodność interwencji, o której mowa w pkt 4 lit. b, z następującymi warunkami:
- a) środki EFS dostępne w ramach RPO mogą zostać wykorzystane na realizację w szczególności:
 - i) zajęć specjalistycznych, prowadzonych w celu stymulowania rozwoju poznawczego i zmniejszania trudności w opanowaniu wiadomości i umiejętności

szkolnych przez uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniów młodszych, w tym: zajęć korekcyjno–kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych i psychoedukacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym,

- ii) zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, organizowanych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniów młodszych, mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego,
 - iii) warsztatów,
 - iv) porad i konsultacji;
- b) do realizacji form wsparcia wymienionych w pkt 8 lit. a jest rekomendowane wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL;
- c) realizacja form wsparcia, o których mowa w pkt 8 lit. a, musi wynikać z diagnozy indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów;
- d) IZ RPO zapewnia, że działania wymienione w pkt 8 lit. a będą realizowane poza podstawową siatką działań prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Działania finansowane ze środków EFS są dodatkowym elementem, uzupełniającym realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty programy nauczania.

Rozdział 4 – Wsparcie udzielane w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 10 (iii)

Podrozdział 4.1 – Poprawa kompetencji osób dorosłych, w tym w zakresie TIK i języków obcych

- 1) Celem interwencji przewidzianej do realizacji na poziomie regionalnym jest zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie, w tym poprawa kompetencji kluczowych w zakresie TIK i języków obcych tych osób.
- 2) IZ RPO zapewnia, że środki finansowe dostępne w ramach RPO zostaną przeznaczone na wsparcie osób dorosłych w wieku 25 lat i więcej, zwanych dalej „uczestnikami projektów”.
- 3) IZ RPO gwarantuje, że środki EFS zostaną przeznaczone na wsparcie osób wykazujących największą lukę kompetencyjną w zakresie TIK i języków obcych oraz posiadających największe potrzeby w dostępie do edukacji, w tym m. in do osób o niskich kwalifikacjach i osób powyżej 50 roku życia. IZ RPO określa katalog kategorii takich osób, po analizie społeczno-gospodarczej w regionie, a także mając na uwadze strukturę wykształcenia społeczeństwa i ich udział w edukacji.
- 4) Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO obejmuje szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności oraz kompetencji cyfrowych i językowych.
- 5) IZ RPO może rozszerzyć katalog kompetencji wskazany w pkt 4 o kompetencje wskazane w zatwierdzonym RPO.
- 6) IZ RPO proponuje KM do przyjęcia określone kryteria wyboru projektów, które zapewnią konieczność przeprowadzenia programu formalnej oceny i certyfikacji kompetencji osiągniętych przez uczestników projektów.
- 7) W przypadku szkoleń i kursów językowych, IZ RPO gwarantuje, że zakres wsparcia obejmuje kursy lub szkolenia kończące się certyfikatem potwierdzającym zdobycie przez uczestników projektów określonego poziomu biegłości językowej (zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego).
- 8) W przypadku szkoleń i kursów realizowanych w zakresie umiejętności dotyczących TIK, IZ RPO gwarantuje, że zakres wsparcia obejmuje kursy lub szkolenia kończące się certyfikatem potwierdzającym zdobycie przez uczestników projektu kompetencji określonych dla różnych poziomów European Computer Driving Licence (ECDL).
- 9) Szkolenia i kursy, o których mowa w pkt 7 i 8, są realizowane zgodnie z zakresem określonym w Załączniku nr 1 do Wytucznych i są rozliczane stawkami jednostkowymi wskazanymi w ww. Załączniku

Rozdział 5 – Wsparcie udzielane w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 10 (iv)

Podrozdział 5.1 Podniesienie jakości kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym rozwój współpracy szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym

- 1) Celem interwencji przewidzianej do realizacji na poziomie regionalnym jest podniesienie jakości kształcenia i szkolenia zawodowego poprzez lepsze dostosowanie form, metod i warunków jego prowadzenia do wymagań gospodarki i rynku pracy, a także zwiększenie zaangażowania instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących proces kształcenia i szkolenia zawodowego. Wsparcie udzielane w ramach RPO powinno przyczyniać się do:
 - a) zwiększenia udziału pracodawców w przygotowywaniu programów nauczania oraz organizacji kształcenia praktycznego w miejscu pracy dla uczniów i słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe;
 - b) wyposażenia szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w nowe technologie, materiały, narzędzia i urządzenia;
 - c) zapewnienia nauczycielom kształcenia zawodowego możliwości aktualizowania swojej wiedzy przez bezpośredni kontakt z rzeczywistym środowiskiem pracy;
 - d) modernizacji oferty kształcenia zawodowego i dostosowania jej do potrzeb lokalnego lub regionalnego rynku pracy;
 - e) zwiększenia dostępu uczniów i nauczycieli do nowoczesnych technik i technologii.
- 2) W ramach PI 10(iv) są realizowane wyłącznie przedsięwzięcia mające na celu wsparcie kształcenia i szkolenia zawodowego realizowanego w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe oraz w formach pozaszkolnych. Wsparcie kształcenia ogólnego prowadzonego w ww. szkołach i placówkach jest możliwe wyłącznie w ramach interwencji przewidzianej dla PI 10(i) i powinno być ograniczone do kierunków wskazanych w rozdziale 3. W celu zapewnienia kompleksowego wsparcia IZ RPO może dopuścić możliwość realizacji projektów zintegrowanych, o których mowa w art. 32 Ustawy.
- 3) IZ RPO zapewnia, że wsparcie udzielane w ramach RPO jest skierowane wyłącznie do publicznych i niepublicznych szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe oraz ogólne (w zakresie wskazanym w podrozdziale), a także nauczycieli, uczniów i słuchaczy tych szkół (w tym również szkół prowadzących kształcenie ogólne),

instruktorów praktycznej nauki zawodu, osób korzystających z pozaszkolnych form kształcenia zawodowego, a także instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół.

- 4) Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o otoczeniu społeczno-gospodarczym szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe należy przez to rozumieć pracodawców, organizacje pracodawców, przedsiębiorców, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe.
- 5) IZ RPO gwarantuje, że realizacja celu, o którym mowa w pkt 1, odbywa się w szczególności poprzez:
 - a) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu, związanych z nauczaniem zawodem, we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe;
 - b) podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe lub ogólne oraz uczestników pozaszkolnych form kształcenia zawodowego i wzmacnianie ich zdolności do zatrudnienia;
 - c) tworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów;
 - d) rozwój współpracy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym.
- 6) Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu związanych z nauczaniem zawodem może objąć w szczególności:
 - a) kursy lub szkolenia doskonalące;
 - b) praktyki lub staże w instytucjach z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół, w tym przede wszystkim w przedsiębiorstwach;
 - c) studia podyplomowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów zawodowych;
 - d) szkolenia kaskadowe dla nauczycieli organizowane i prowadzone przez kadrę ośrodków doskonalenia nauczycieli lub trenerów przeszkolonych w ramach PO WER;
 - e) budowanie i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia;
 - f) realizację programów wspomaganie;

- g) programy walidacji i certyfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych w pracy dydaktycznej;
 - h) wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL.
- 7) IZ RPO gwarantuje zgodność interwencji, o której mowa w pkt 6, z następującymi warunkami:
- a) zakres doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego jest zgodny z potrzebami wynikającymi z planu rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty prowadzącej kształcenie zawodowe oraz z zapotrzebowania ww. podmiotów na nabycie przez nauczycieli kształcenia zawodowego określonych kwalifikacji lub kompetencji;
 - b) realizacja różnych form doskonalenia zawodowego nauczycieli zawodu kształcenia zawodowego lub instruktorów praktycznej nauki zawodu musi być prowadzona we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe;
 - c) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli kształcenia zawodowego jest organizowane w instytucjach otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe o profilu odpowiadającym specyfice zawodu, w którym jest prowadzone doskonalenie;
 - d) praktyki lub staże nauczycieli kształcenia zawodowego organizowane w instytucjach z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe powinny trwać minimum 40 godzin;
 - e) studia podyplomowe lub kursy kwalifikacyjne powinny umożliwić uzyskanie przygotowania pedagogicznego lub kwalifikacji do zajmowania stanowiska nauczyciela teoretycznych przedmiotów zawodowych lub praktycznej nauki zawodu zgodnie z przepisami w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli;
 - f) studia podyplomowe realizowane w ramach RPO powinny spełniać wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 131);
 - g) IZ RPO zapewnia, że studia podyplomowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela kształcenia zawodowego zostaną zrealizowane w pierwszej kolejności w ramach zawodów nowo wprowadzonych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa

- zawodowego, na które występuje deficyt na regionalnym lub lokalnym rynku pracy oraz braki kadrowe wśród nauczycieli kształcenia zawodowego;
- h) organizacja studiów podyplomowych lub kursów kwalifikacyjnych mających na celu przeciwdziałanie brakom kadrowym w kształceniu zawodowym wymaga przeprowadzenia, we współpracy z właściwym kuratorem oświaty, analizy zapotrzebowania na nauczycieli kształcenia zawodowego z uwzględnieniem aktualnej i przyszłej oferty edukacyjnej szkół kształcących w zawodach, sytuacji na rynku pracy i kierunków regionalnej polityki edukacyjnej;
 - i) programy wspomagania, o których mowa w pkt 6 lit. f, są realizowane z uwzględnieniem warunków wskazanych w podrozdziale 3.2 pkt 8.
- 8) IZ RPO zapewnia, że realizacja wsparcia, o którym mowa w pkt 6, zostanie każdorazowo poprzedzona analizą indywidualnych potrzeb w zakresie kompetencji nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, związanych z aktualizacją wiedzy i umiejętności z zakresu nauczanego zawodu, a także wynikającymi z konieczności wprowadzania w procesie kształcenia zmian związanych z postępem techniczno-technologicznym. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę lub placówkę systemu oświaty prowadzącą kształcenie zawodowe odpowiednio do potrzeb we współpracy z instytucją systemu wspomagania pracy szkół, tj. placówką doskonalenia nauczycieli, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, biblioteką pedagogiczną, z uwzględnieniem narzędzi lub metodologii opracowanej przez MEN i jednostki podległe lub nadzorowane.
- 9) IZ RPO zapewnia możliwość realizacji wsparcia, o którym mowa pkt 6, we współpracy z działającymi na poziomie wojewódzkim i lokalnym placówkami doskonalenia nauczycieli.
- 10) IZ RPO zaproponuje KM do przyjęcia określone kryteria wyboru projektów, które zapewnią preferencje dla realizacji działań wymienionych w pkt 6 we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami prowadzącymi działalność w ramach SSE.
- 11) Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz podnoszenia umiejętności oraz uzyskiwania kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe lub ogólne oraz uczestników pozaszkolnych form kształcenia zawodowego obejmuje m. in:
- a) staże zawodowe organizowane u pracodawców lub przedsiębiorców;
 - b) realizację kształcenia zawodowego praktycznego we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe;

- c) wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania zawodowego;
 - d) pomoc stypendialną dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych;
 - e) dodatkowe zajęcia specjalistyczne dla uczniów szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe realizowane we współpracy z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, umożliwiające uczniom i słuchaczom uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych;
 - f) organizowanie kursów przygotowawczych na studia we współpracy ze szkołami wyższymi;
 - g) udział w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych;
 - h) wsparcie uczniów w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy;
 - i) programy potwierdzania kwalifikacji w zawodzie zdobytych przez uczniów w toku edukacji;
 - j) realizację pozaszkolnych form kształcenia zawodowego - KKZ, kursy umiejętności zawodowych;
 - k) doradztwo edukacyjno-zawodowe;
 - l) wykorzystanie rezultatów projektów, w tym projektów innowacyjnych (pozytywnie zwalidowanych produktów) zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL.
- 12) IZ RPO zapewnia, że działania wymienione w pkt 10 będą realizowane poza podstawową siatką działań prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe. Działania finansowane ze środków EFS są dodatkowym elementem, uzupełniającym realizowane przez szkoły lub placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie zawodowe formy kształcenia zawodowego praktycznego. Wsparcie kierowane jest również do szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, w których kształcenie zawodowe praktyczne nie jest realizowane ze względu na brak możliwości sfinansowania kosztów takiego kształcenia.
- 13) IZ RPO zapewnia, że działania wymienione w pkt 11 będą prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów i słuchaczy objętych wsparciem.

- 14) IZ RPO zapewnia możliwość realizacji wsparcia, o którym mowa pkt 11 we współpracy z centrami kształcenia ustawicznego, centrami kształcenia praktycznego, ośrodkami dokształcania i doskonalenia zawodowego, CKZiU.
- 15) IZ RPO zaproponuje KM do przyjęcia określone kryteria wyboru projektów, które zapewnią preferencje dla realizacji działań wymienionych w pkt 11 we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami prowadzącymi działalność w ramach SSE.
- 16) IZ RPO gwarantuje zgodność interwencji ukierunkowanej na realizację staży zawodowych, o których mowa w pkt 11 lit. a, z następującymi warunkami:
- a) pod pojęciem stażu należy rozumieć takie formy nabywania umiejętności praktycznych, których zakres wykracza poza ramy określone dla praktyki zawodowej czy zajęć praktycznych objętych podstawą programową nauczania danego zawodu;
 - b) w ramach RPO jest możliwa organizacja staży u pracodawców lub przedsiębiorców;
 - c) okres realizacji stażu wynosi co najmniej 150 godzin i nie więcej niż odpowiednio 970 godzin (w zasadniczej szkole zawodowej), 735 godzin (w technikum) i 800 godzin (w 2-letniej szkole policealnej, a w przypadku rocznego, 1,5-rocznego lub 2,5-letniego okresu nauczania wymiar godzin ulega odpowiedniemu zmniejszeniu lub zwiększeniu) w odniesieniu do udziału jednego ucznia w ww. formie wsparcia;
 - d) za udział w stażu uczniowie otrzymują stypendium stażowe wypłacane za każde przepracowane 150 h. Wysokość stypendium określa IZ RPO, niemniej nie może ona przekroczyć połowy średniego wynagrodzenia (brutto) za pracę w danym województwie;
 - e) na czas trwania stażu jest zawierana pisemna umowa pomiędzy stronami zaangażowanymi w realizację stażu. Umowa powinna określać co najmniej wskazanie liczby godzin do przepracowania, okres realizacji i miejsce odbywania stażu oraz wynagrodzenie stażysty;
 - f) staż jest realizowany na podstawie programu opracowanego przez nauczyciela oraz dyrektora szkoły we współpracy z podmiotem przyjmującym uczniów na staż. Program powinien być opracowany i przygotowany w formie pisemnej oraz powinien wskazywać konkretne cele edukacyjne (kompetencje i umiejętności), które osiągnie stażysta, treści edukacyjne, zakres obowiązków stażysty a także harmonogram realizacji stażu. Przy ustalaniu programu stażu powinny być uwzględnione predyspozycje psychofizyczne i zdrowotne, poziom wykształcenia oraz dotychczasowe kwalifikacje zawodowe stażysty. Program stażu zawiera szczegółowe zasady dotyczące wyposażenia stanowiska pracy stażysty podczas odbywania stażu oraz procedur wdrażania stażysty do pracy i monitorowania stopnia realizacji treści i celów edukacyjnych;

- g) podmiot przyjmujący na staż:
- i. zapewnia odpowiednie stanowisko pracy stażysty, wyposażone w niezbędne sprzęty, narzędzia i zaplecze, udostępnia warsztaty, pomieszczenia, zaplecze techniczne, zapewnia urządzenia i materiały zgodnie z programem stażu i potrzebami stażysty wynikającymi ze specyfiki zadań wykonywanych przez stażystę, wymogów technicznych miejsca pracy, a także z niepełnosprawności lub stanu zdrowia,
 - ii. szkoli stażystę na zasadach przewidzianych dla pracowników w zakresie BHP, przepisów przeciwpożarowych oraz zapoznaje go z obowiązującym regulaminem pracy na stanowisku, którego dotyczy staż,
 - iii. sprawuje nadzór nad odbywaniem stażu w postaci wyznaczenia opiekuna stażu,
 - iv. monitoruje postępy i nabywanie nowych umiejętności przez stażystę, a także stopień realizacji treści i celów edukacyjnych oraz regularnie udziela stażyście informacji zwrotnej,
 - v. wydaje stażyście - niezwłocznie po zakończeniu stażu - dokument potwierdzający odbycie stażu. Dokument potwierdzający odbycie stażu zawiera co najmniej następujące informacje: datę rozpoczęcia i zakończenia stażu, cel i program stażu, opis zadań wykonywanych przez stażystę, opis kompetencji uzyskanych przez stażystę w wyniku stażu oraz ocenę stażysty dokonaną przez opiekuna stażu;
- h) katalog wydatków przewidzianych w ramach projektu może uwzględniać koszty związane z odbywaniem stażu (np. koszty dojazdu, koszty zakupu odzieży roboczej, wyposażenie stanowiska stażu, koszty eksploatacji materiałów i narzędzi, szkolenia BHP stażysty itp.) w łącznej wysokości nie przekraczającej 5 000 zł w przeliczeniu na 1 osobę odbywającą staż;
- i) na etapie przygotowań do realizacji programu stażu są wyznaczani opiekunowie stażystów. Każdy przyjęty stażysta ma przydzielonego opiekuna. Na jednego opiekuna stażu nie może przypadać więcej niż 6 stażystów. Opiekun stażysty jest wyznaczany po stronie podmiotu przyjmującego ucznia na staż;
- j) do zadań opiekuna stażysty należy w szczególności:
- i) diagnoza kompetencji i kwalifikacji stażysty (we współpracy z nauczycielem),
 - ii) określenie celu i programu stażu (we współpracy z nauczycielem),
 - iii) udzielenie stażystom informacji zwrotnej w trakcie realizacji oraz po zakończeniu stażu,

- iv) nadzór nad prawidłową realizacją i harmonogramem stażu;
 - k) koszty wynagrodzenia opiekuna stażysty u pracodawcy powinny uwzględniać jedną z opcji:
 - i) refundację pracodawcy całości lub części wynagrodzenia opiekuna stażysty w zakresie odpowiadającym delegowaniu go do zadań związanych z opieką nad grupą stażystów, o której mowa w lit. i, ale nie więcej niż 500 zł brutto, za realizację 150 godzin stażu (wysokość wynagrodzenia nalicza się proporcjonalnie do liczby godzin stażu zrealizowanych przez uczniów),
 - ii) refundację pracodawcy dodatku do wynagrodzenia opiekuna stażysty w wysokości nieprzekraczającej 10% jego zasadniczego wynagrodzenia wraz ze wszystkimi składnikami wynagrodzenia wynikającego ze zwiększonego zakresu zadań (opieka nad grupą stażystów, o której mowa w lit. i), ale nie więcej niż 500 zł brutto, za realizację 150 godzin stażu (wysokość wynagrodzenia nalicza się proporcjonalnie do liczby godzin stażu zrealizowanych przez uczniów),
 - iii) refundację pracodawcy wynagrodzenia opiekuna stażysty, który będzie pełnił funkcję instruktora praktycznej nauki zawodu i dla którego praca z uczniami będzie stanowić podstawowe zajęcie – do wysokości wynagrodzenia określonego w § 9 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu;
 - l) wynagrodzenie przysługujące opiekunowi stażysty jest wypłacane z tytułu wypełnienia obowiązków, o których mowa w pkt 14 lit. j, nie zależy natomiast od liczby uczniów, wobec których te obowiązki świadczy. IZ RPO w uzasadnionych przypadkach może podjąć decyzję o innej kwocie wynagrodzenia opiekunów stażystów.
- 17) Podstawą prawną organizacji kształcenia zawodowego praktycznego jest rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu.
- 18) IZ RPO zapewnia, że pomoc stypendialna, o której mowa w pkt 11 lit. d, jest realizowana z uwzględnieniem następujących warunków:
- a) kryterium szczególnie uzdolnionych uczniów musi uwzględniać następujące elementy: najwyższe oceny klasyfikacyjne uzyskane przez uczniów spośród przedmiotów technicznych, osiągnięcia w olimpiadach, konkursach lub turniejach interdyscyplinarnych szczebla co najmniej wojewódzkiego;
 - b) wysokość stypendiów ustala IZ RPO, jednak kwota stypendium wyliczona na bazie miesięcznej musi się mieścić w przedziale od 200 do 600 zł;

- c) minimalny okres na jaki jest przyznawane stypendium wynosi 10 miesięcy i może być skrócony jedynie w przypadku naruszenia przez ucznia regulaminu programu stypendialnego;
 - d) kryterium dochodowe (na jednego członka rodziny) określa się jako maksymalnie dwukrotność kwoty kryterium dochodowego określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Dochody na członka rodziny przewyższające tę kwotę uniemożliwiają otrzymanie stypendium;
 - e) wymogiem otrzymania stypendium będzie przygotowanie i złożenie wraz z wnioskiem o przyznanie stypendium indywidualnego planu rozwoju edukacyjnego ucznia zawierającego co najmniej:
 - i) profil ucznia,
 - ii) dotychczasowe osiągnięcia edukacyjne ucznia,
 - iii) cele do osiągnięcia w związku z otrzymanym stypendium,
 - iv) wydatki, jakie uczeń zamierza ponieść w ramach otrzymanego stypendium;
 - f) w trakcie otrzymywania stypendium uczeń podlega opiece dydaktycznej nauczyciela, pedagoga szkolnego albo doradcy zawodowego zatrudnionego w szkole ucznia. Celem opieki dydaktycznej jest wsparcie ucznia w wykorzystaniu stypendium na cele edukacyjne i monitorowanie osiągnięć edukacyjnych ucznia. Opiekun ucznia za związane z tą funkcją obowiązki może otrzymywać wynagrodzenie, finansowane ze środków projektowych, w wysokości nieprzekraczającej 30% wysokości stypendium jednego ucznia (wg kalkulacji miesięcznej);
 - g) wysokość wynagrodzenia przysługującego opiekunowi ucznia z tytułu wypełnienia obowiązków, o których mowa w pkt 14 lit. h, jest uzależniona od liczby uczniów, wobec których te obowiązki świadczy. Opiekun ucznia może sprawować opiekę dydaktyczną nad maksymalnie 5 uczniami.
- 19) Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz tworzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów obejmuje wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego. IZ RPO zapewnia zgodność interwencji w ww. zakresie z następującymi warunkami:
- a) szczegółowy katalog wyposażenia pracowni lub warsztatów szkolnych dla 190 zawodów został opracowany przez MEN i jest udostępniony za pośrednictwem strony internetowej

www.koweziu.edu.pl. IZ RPO zapewnia zgodność interwencji przewidzianej w ramach RPO z przedmiotowym katalogiem;

- b) wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych jest dokonywane na podstawie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w tym zakresie. Szkoła lub placówka oświatowa prowadząca kształcenie zawodowe objęta projektem przeprowadza inwentaryzację posiadanego wyposażenia. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę lub placówkę systemu oświaty prowadzącą kształcenie zawodowe odpowiednio do potrzeb, we współpracy z jej organem prowadzącym;
- c) IZ RPO – w przypadku interwencji w zakresie wyposażenia pracowni i warsztatów szkolnych – może określić w SzOP wyższy niż 20% wartości projektu limit dla wydatków kwalifikowalnych poniesionych na zakup środków trwałych w rozumieniu wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 (włączając *cross-financing*), pod warunkiem, że łączna wartość wydatków na zakup środków trwałych (włączając *cross-financing*) w ramach PI 10(iv) nie przekroczy 20% alokacji na ten PI;
- d) IZ RPO zapewnia, że inwestycje infrastrukturalne, definiowane zgodnie z pkt 3 w rozdziale 8.7 wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 są finansowane ze środków EFRR, w ramach PI 10(a) albo ze środków EFS w ramach *cross-financingu*, o którym mowa w rozdziale 6.8 i 8.7 wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020;
- e) IZ RPO zapewnia, że inwestycje, o których mowa w pkt 19 lit. d, są ponoszone pod warunkiem, że:
 - i) zapewnienie odpowiedniej infrastruktury nie jest możliwe w inny sposób,
 - ii) potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb,
 - iii) infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania;

- iv) są realizowane w ramach projektów zintegrowanych, o których mowa w art. 32 Ustawy, z działaniami EFS (dotyczy projektów finansowanych ze środków EFS w ramach PI 10(iv) oraz EFRR w ramach PI 10(a)).

20) Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz rozwoju współpracy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmuje m. in.:

- a) włączenie pracodawców lub przedsiębiorców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, w tym m. in.: tworzenie przez pracodawców lub przedsiębiorców ośrodków egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów lub kwalifikacji, upoważnionych przez właściwą okręgową komisję egzaminacyjną do przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, udział pracodawców lub przedsiębiorców w egzaminach potwierdzających kwalifikacje w zawodach w charakterze egzaminatorów;
- b) tworzenie klas patronackich w szkołach;
- c) tworzenie nowej oferty edukacyjnej we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tym wprowadzanie nowych kierunków kształcenia;
- d) modyfikacja programów nauczania na kierunkach istniejących;
- e) wdrożenie wypracowanego w ramach POWER modelu współpracy pracodawców funkcjonujących w SSE ze szkołami oraz placówkami systemu oświaty prowadzącymi kształcenie zawodowe.

21) IZ RPO zapewnia, że działania, o których mowa w pkt 20 lit. c i d, będą prowadzone z uwzględnieniem prognoz dotyczących zapotrzebowania rynku pracy na określone zawody i wykształcenie w określonych branżach, z wykorzystaniem ogólnopolskich i regionalnych badań i analiz oraz informacji ilościowych i jakościowych dostępnych za pośrednictwem powołanego z inicjatywy Komisji Europejskiej portalu *EU Skills Panorama*.

22) IZ RPO zaproponuje KM do przyjęcia określone kryteria wyboru projektów, które zapewnią preferencje dla realizacji działań wymienionych w pkt 20 lit. a – d, we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami prowadzącymi działalność w ramach SSE.

Podrozdział 5.2 Tworzenie i rozwój ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego

- 1) Celem interwencji przewidzianej do realizacji na poziomie regionalnym jest zapewnienie wysokiej jakości wyspecjalizowanych ośrodków kształcenia i szkolenia w poszczególnych branżach, ściśle współpracujących z pracodawcami oraz elastycznie reagujących na zmiany

zachodzące na rynku pracy. Wsparcie udzielane w ramach RPO powinno przyczyniać się do:

- a) integracji i efektywnego wykorzystania potencjału technicznego i kadrowego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe;
 - b) ułatwienia identyfikacji miejsc, w których zainteresowane osoby mogą uzyskać określone wykształcenie i kwalifikacje branżowe;
 - c) podniesienia jakości kształcenia w zawodach i lepszego dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy.
- 2) IZ RPO zapewnia, że wsparcie udzielane w ramach RPO jest skierowane do podmiotów wskazanych w art. 62a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, które mogą tworzyć CKZiU. IZ RPO zapewnia, że wsparcie udzielane w ramach RPO jest skierowane również do podmiotów korzystających z usług CKZiU, w tym publicznych i niepublicznych szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, nauczycieli, uczniów i słuchaczy tych szkół, a także instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe.
- 3) IZ RPO gwarantuje, że CKZiU będą tworzone w pierwszej kolejności w branżach kluczowych z punktu widzenia rozwoju gospodarki regionalnej oraz w tzw. inteligentnych specjalizacjach.
- 4) IZ RPO gwarantuje, że realizacja celu, o którym mowa w pkt 1, odbywa się w szczególności poprzez:
- a) przygotowanie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe do pełnienia funkcji CKZiU dla określonej branży;
 - b) wsparcie realizacji zadań przez CKZiU dla określonych branż.
- 5) IZ RPO zapewnia, że działania wymienione w pkt 4 lit. a nie będą stanowiły samodzielnych działań w projekcie.
- 6) Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz przygotowania szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe do pełnienia funkcji CKZiU obejmuje m. in:
- a) wyposażenie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe wchodzących w skład CKZiU w sprzęt i pomoce dydaktyczne do prowadzenia nauczania w zawodach z określonej branży;
 - b) rozszerzenie lub dostosowanie oferty edukacyjnej świadczonej przez szkoły i placówki systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe wchodzące w skład CKZiU do realizacji nowych zadań;

- c) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe wchodzących w skład CKZiU.
- 7) IZ RPO zagwarantuje, że wsparcie udzielane w ramach RPO na rzecz wyposażenia szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe wchodzących w skład CKZiU jest realizowane zgodnie z warunkami wskazanymi w podrozdziale 5.1 pkt 19.
- 8) Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe wchodzących w skład CKZiU obejmuje formy wsparcia wymienione w podrozdziale 5.1 pkt 6. IZ RPO gwarantuje zgodność interwencji, o której mowa powyżej, z warunkami wskazanymi w podrozdziale 5.1 w pkt 7.
- 9) IZ RPO zapewnia funkcjonowanie utworzonych w ramach projektu CKZiU, przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu, określonej w umowie o dofinansowanie projektu. Obowiązek zapewnienia trwałości rezultatów powinien wynikać bezpośrednio z postanowień umowy o dofinansowanie projektu. IZ RPO jest zobowiązana do weryfikacji spełnienia powyższego warunku, po upływie okresu wskazanego w umowie o dofinansowanie projektu.
- 10) IZ RPO gwarantuje możliwość finansowania ze środków EFS działań realizowanych przez utworzone w ramach projektu CKZiU, w tym m. in:
- a) inicjowanie współpracy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami, w tym monitorowanie potrzeb ww. podmiotów w zakresie współpracy, także w zakresie staży nauczycieli lub praktycznej nauki zawodu uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
 - b) prowadzenie doskonalenia zawodowego nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami i uczelniami oraz ośrodkami doskonalenia nauczycieli;
 - c) tworzenie sieci współpracy szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w danej branży w celu wymiany dobrych praktyk;
 - d) wdrażanie i upowszechnianie nowych technologii;
 - e) opracowywanie i upowszechnianie elastycznych form kształcenia zawodowego osób dorosłych, w tym osób dorosłych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
 - f) tworzenie wyspecjalizowanych ośrodków egzaminacyjnych;
 - g) organizowanie praktyk pedagogicznych dla przyszłych nauczycieli kształcenia zawodowego oraz nauczycieli stażystów;

- h) realizacja usług doradztwa zawodowego z wykorzystaniem narzędzi służących diagnozie kompetencji dorosłych, nabytych podczas edukacji formalnej i pozaformalnej oraz nieformalnego uczenia się, w tym także dokumentacja i identyfikacja dla potrzeb walidacji kompetencji;
- i) gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej o możliwościach kształcenia, szkolenia i zatrudnienia, w tym również wersji on-line, z uwzględnieniem aktualnej sytuacji na lokalnym/regionalnym rynku pracy;
- j) prowadzenie współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli realizujących zadania z zakresu doradztwa zawodowego.

Podrozdział 5.3 Rozwój doradztwa edukacyjno – zawodowego

- 1) Celem interwencji przewidzianej do realizacji na poziomie regionalnym jest poprawa jakości i efektywności usług świadczonych w ramach doradztwa edukacyjno - zawodowego poprzez umożliwienie nauczycielom zatrudnionym w szkołach lub placówkach systemu oświaty, realizującym zadania z zakresu doradztwa zawodowego bez przygotowania w tym zakresie, uzyskanie kwalifikacji doradcy zawodowego. Wsparcie udzielane w ramach RPO powinno przyczyniać się do rozwijania współpracy instytucji i organizacji realizujących usługi w zakresie poradnictwa edukacyjnego i zawodowego na szczeblu regionalnym i lokalnym.
- 2) IZ RPO zapewnia, że wsparcie udzielane w ramach RPO jest skierowane do publicznych i niepublicznych szkół i placówek systemu oświaty, w tym doradców zawodowych oraz nauczycieli wyznaczonych do realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego.
- 3) IZ RPO gwarantuje, że realizacja celu, o którym mowa w pkt 1, odbywa się w szczególności poprzez:
 - a) uzyskiwanie kwalifikacji doradców zawodowych przez osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach, które nie posiadają kwalifikacji z tego zakresu;
 - b) tworzenie SzPiK;
 - c) zewnętrzne wsparcie szkół w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego.
- 4) IZ RPO zapewnia, że zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz uzyskiwania kwalifikacji doradców zawodowych obejmuje realizację studiów podyplomowych. Na studia podyplomowe z zakresu doradztwa zawodowego mogą zostać skierowani przede wszystkim nauczyciele zainteresowani zdobyciem wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego, przydzielonych im przez dyrektora szkoły.

Program studiów podyplomowych powinien uwzględniać ramowy program opracowany przez KOWEziU we współpracy z uczelniami kształcącymi doradców zawodowych.

- 5) Wsparcie udzielane w ramach RPO może dotyczyć tworzenia w gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, CKZiU SzPiK, wyposażonych w odpowiedni sprzęt i materiały oraz umożliwiających realizację doradztwa dla uczniów, słuchaczy i innych osób dorosłych, w formie grupowej i indywidualnej.
- 6) Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO obejmuje zapewnienie zewnętrznego wsparcia szkół w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego. IZ RPO gwarantuje zgodność interwencji na rzecz realizacji zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego z następującymi warunkami:
 - a) program zewnętrznego wsparcia powinien przyczynić się do zwiększenia dostępu do usług doradztwa edukacyjno-zawodowego opartych na rzetelnej informacji edukacyjno-zawodowej;
 - b) zapewnienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej może obejmować tworzenie regionalnych systemów informacji edukacyjno-zawodowej;
 - c) zakres wsparcia wynika z analizy indywidualnej sytuacji szkoły lub placówki i odpowiada na jej specyficzne potrzeby;
 - d) realizacja programów zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa zawodowego obejmuje następujące etapy:
 - i) przeprowadzenie diagnozy stanu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkole, w celu identyfikacji potrzeb szkoły w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego,
 - ii) opracowanie planu zewnętrznego wsparcia szkoły w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego przez doradców-konsultantów,
 - iii) wdrożenie i realizacja planu wsparcia szkoły w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego,
 - iv) tworzenie i rozwój sieci doradców edukacyjno – zawodowych oraz sieci instytucji;
 - e) osobą realizującą program zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego jest doradca-konsultant. Doradca-konsultant jest to specjalista zewnętrzny (spoza szkoły) bezpośrednio współpracujący z placówką w realizacji zewnętrznego wsparcia na poziomie powiatu. Doradca-konsultant to osoba zatrudniona w poradni psychologiczno – pedagogicznej;

- f) do zadań doradcy-konsultanta należy pomoc w diagnozie potrzeb szkoły oraz dostosowanie oferty doskonalenia do zdiagnozowanych potrzeb, a następnie pomoc w zbudowaniu planu wspomagania i jego realizacji;
- g) diagnoza prowadzona jest z uwzględnieniem narzędzi i metodologii opracowanych przez KOWEziU lub Instytut Badań Edukacyjnych i dostępnych na stronach tych instytucji;
- h) na podstawie wyników diagnozy doradca – konsultant opracowuje plan wsparcia szkoły. Plan powinien zawierać propozycję działań i rozwiązań ukierunkowanych na podniesienie jakości usług świadczonych w szkole z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego, czyli tzw. formy doskonalenia doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- i) plan wsparcia szkoły powinien uwzględniać konieczność wykorzystania potencjału i zasobów szkoły. Wśród realizatorów zadań określonych w planie wsparcia szkoły wyróżnić należy: kadre szkoły, doradców-konsultantów oraz instytucje zewnętrzne wspierające szkolne doradztwo zawodowe (w tym poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Ochotnicze Hufce Pracy, Powiatowe Urzędy Pracy);
- j) katalog działań możliwych do zrealizowania w ramach planu wsparcia szkoły obejmuje:
 - i) udzielanie pomocy doradcom zawodowym w organizowaniu szkolnych spotkań, konkursów itp. poświęconych doradztwu zawodowemu,
 - ii) współpracę przy organizacji spotkań poświęconych doradztwu edukacyjno-zawodowemu z uczniami, rodzicami, radami pedagogicznymi, zespołami wychowawców,
 - iii) inicjowanie współpracy z zewnętrznymi instytucjami wspierającymi szkolne doradztwo zawodowe (sieć instytucji),
 - iv) udostępnianie informacji, np. o instytucjach zewnętrznych wspierających doradztwo zawodowe opisanych w mapie lokalnej sieci doradztwa zawodowego lub możliwościach pozyskania materiałów z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego,
 - v) inicjowanie i koordynowanie konkursów, konferencji i innych przedsięwzięć z dziedziny doradztwa zawodowego o zasięgu lokalnym,
 - vi) wspieranie aktywności szkoły w środowisku lokalnym poprzez udział w targach szkolnych, organizacji lub udziale w tzw. drzwiach otwartych,
 - vii) organizacja wspólnych warsztatów, spotkań oraz konferencji z udziałem przedstawicieli instytucji zajmujących się doradztwem w powiecie, władz lokalnych czy szkół wyższych;

- k) działania związane z tworzeniem i rozwojem sieci doradców edukacyjno - zawodowych i instytucji mają na celu:
- i) identyfikację osób zajmujących się problematyką doradztwa zawodowego w szkołach i instytucjach danego powiatu,
 - ii) inicjowanie i organizowanie przedsięwzięć umożliwiających wymianę doświadczeń osobom zainteresowanym doradztwem zawodowym (dyrektorom, doradcom zawodowym, pedagogom, psychologom, nauczycielom),
 - iii) podejmowanie działań integrujących środowisko osób zajmujących się w szkołach i innych instytucjach problematyką doradcą,
 - iv) budowanie współpracy osób odpowiedzialnych za doradztwo edukacyjno-zawodowe w powiecie,
 - v) organizacja co najmniej czterech warsztatów dla członków sieci doradców zawodowych z terenu powiatu, z uwzględnieniem problematyki doradztwa edukacyjno-zawodowego dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wymianę informacji, np. o wydarzeniach powiatowych dotyczących doradztwa, informacji z regionalnego rynku pracy, oferty edukacyjnej szkół, badań i analiz dotyczących lokalnego rynku pracy i dobrych praktyk, propagowanie działań doradczych.

Załącznik nr 1: Stawki jednostkowe obowiązujące w ramach projektów w PI 10(iii)

I. Szkolenia językowe

1) Stawki jednostkowe mają zastosowanie do szkoleń językowych realizowanych na terenie poszczególnych województw w ramach projektów współfinansowanych w ramach EFS. Stawki dotyczą szkoleń z języka angielskiego, francuskiego i niemieckiego.

2) Stawka jednostkowa dotyczy:

- 60 godzin lekcyjnych szkolenia (45 minut), przy czym jednorazowe zajęcia nie mogą trwać więcej niż 4 godziny lekcyjne dziennie, a po 2 godzinach szkoleniowych wymagana jest co najmniej 15 minutowa przerwa,
- 1 osoby przy liczebności grupy nie przekraczającej 12 osób,
- usługi szkoleniowej w pełnym zakresie kosztów (tj. obejmującej w szczególności koszt organizacji szkolenia, koszt zakwalifikowania uczestnika projektu do odpowiedniej grupy, koszt wykładowcy w zakresie przygotowania się do zajęć, ich prowadzenia i weryfikacji prac domowych opracowywanych przez uczestników projektu, wyposażonej sali (w tym udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami dostosowanych do typu niepełnosprawności w przypadku obejmowania wsparciem osób z niepełnosprawnościami), materiałów szkoleniowych, wody dla uczestników szkolenia, cyklicznych egzaminów wewnętrznych i testów, z wyjątkiem kosztów pośrednich rozliczanych w projekcie oraz kosztów podręczników, zakupionych na potrzeby realizacji usługi szkoleniowej).

3) Zestawienie stawek jednostkowych obowiązujących w województwach:

obszar obowiązujący	Język angielski		język niemiecki		język francuski	
	kurs dla osób pełnosprawnych	kurs dla osób z niepełnosprawnościami	kurs dla osób pełnosprawnych	kurs dla osób z niepełnosprawnościami	kurs dla osób pełnosprawnych	kurs dla osób z niepełnosprawnościami
Dolnośląskie	549,75 zł	567,38 zł	601,53 zł	620,26 zł	572,88 zł	583,90 zł
Kujawsko- Pomorskie	625,02 zł	644,69 zł	587,87 zł	606,45 zł	562,74 zł	574,76 zł
Lubelskie	572,39 zł	593,07 zł	565,86 zł	586,54 zł	544,10 zł	557,16 zł
Lubuskie	908,90 zł	938,65 zł	995,94 zł	1 026,78 zł	1 025,68 zł	1 045,51 zł
Łódzkie	626,58 zł	647,28 zł	550,30 zł	567,73 zł	560,11 zł	571,00 zł
Małopolskie	557,95 zł	575,21 zł	566,58 zł	584,93 zł	538,52 zł	549,31 zł
Mazowieckie	531,02 zł	548,65 zł	506,78 zł	524,41 zł	523,31 zł	533,22 zł
Opolskie	613,70 zł	635,43 zł	444,26 zł	463,81 zł	560,48 zł	571,34 zł

Podkarpackie	572,42 zł	591,10 zł	571,32 zł	590,00 zł	562,53 zł	573,52 zł
Podlaskie	793,20 zł	816,37 zł	666,33 zł	686,19 zł	649,78 zł	661,92 zł
Pomorskie	544,07 zł	560,49 zł	548,44 zł	565,96 zł	529,83 zł	540,78 zł
Śląskie	501,44 zł	516,57 zł	540,35 zł	557,64 zł	503,61 zł	513,33 zł
Świętokrzyskie	678,19 zł	700,65 zł	779,81 zł	805,48 zł	778,74 zł	794,79 zł
Warmińsko- Mazurskie	741,61 zł	764,93 zł	741,61 zł	766,04 zł	733,84 zł	748,27 zł
Wielkopolskie	721,41 zł	744,40 zł	732,35 zł	753,15 zł	754,25 zł	767,38 zł
Zachodniopomorskie	548,41 zł	551,62 zł	522,65 zł	536,60 zł	372,40 zł	396,01 zł

- 4) Beneficjent powinien udokumentować wykonanie liczby usług objętych stawką jednostkową, które wykazuje we wniosku o płatność.
- 5) Minimalny wymagany poziom obecności uczestników na szkoleniach wynosi 70%.
- 6) Dokumenty potwierdzające wykonanie usługi są określone w umowie o dofinansowanie projektu. Dokumentem potwierdzającym wykonanie usługi, tj. szkolenia językowego, może być np. zaświadczenie o ukończeniu kursu.
- 7) Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przeprowadza aktualizację stawek każdego roku w ostatnim kwartale danego roku, pod warunkiem, że współczynnik indeksacji przekroczy 5%. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zamieszcza na stronach internetowych administrowanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju:

- <http://www.mir.gov.pl>,
- <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl>

komunikat o wysokości stawek po indeksacji. Stawki w wysokości wynikającej z indeksacji mają zastosowanie wyłącznie do umów o dofinansowanie projektu zawartych na podstawie naborów ogłoszonych po dniu wydania ww. komunikatu.

Mechanizm indeksacji stawek jednostkowych szkoleń językowych opiera się na dwóch zakresach danych:

- poziom inflacji bazowej po wyłączeniu cen administrowanych (określany przez Narodowy Bank Polski),
- poziom cen w gospodarce narodowej – wskaźnik cen w ramach edukacyjnych usług konsumpcyjnych dla danego województwa (określany przez Główny Urząd Statystyczny).

Za punkt startowy, będący wyznacznikiem rozpoczęcia okresu monitorowania poziomu współczynników służących indeksacji, uznaje się okres II kwartału roku, w którym przeprowadzono ostatnią indeksację (dane pochodzące z następnych okresów porównywane będą do wielkości za ten okres).

Mechanizm indeksacji jest dokonywany w oparciu o współczynnik będący wynikiem następującego wzoru:

$$Wi = \frac{(Pib + PC_E)}{2}$$

przy czym:

Wi – Współczynnik indeksacji

Pib – Poziom inflacji bazowej

PC_E – Poziom cen edukacyjnych usług konsumpcyjnych

II. Szkolenia komputerowe

- 1) Stawki jednostkowe mają zastosowanie do szkoleń komputerowych prowadzących do uzyskania kompetencji w zakresie Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych – European Computer Driving Licence (ECDL) poziom Start, Base oraz Core realizowanych w ramach projektów współfinansowanych w ramach EFS na terenie całego kraju. Szkolenia pokrywają następujące obszary zastosowań mikrokomputerów i technologii informatycznej:
 - podstawy technik informatycznych i komunikacyjnych (1);
 - użytkowanie komputerów / komputera i zarządzanie plikami (2);
 - przetwarzanie tekstów (3);
 - arkusze kalkulacyjne (4);
 - bazy danych / użytkowanie baz danych (5);
 - grafika menedżerska i prezentacyjna (6);
 - przeglądanie stron internetowych i komunikacja (7).

Szkolenia prowadzące do uzyskania kompetencji w zakresie ECDL Start obejmują dowolne 4 z 7 ww. obszarów, ECDL Base obejmują 5 z 7 ww. obszarów (1, 2, 3, 4 i 7), natomiast szkolenia prowadzące do uzyskania kompetencji w zakresie ECDL Core obejmują wszystkie powyższe obszary.

- 2) Stawka jednostkowa dotyczy usługi szkoleniowej dla 1 osoby w pełnym zakresie kosztów (tj. obejmującej w szczególności koszt organizacji szkolenia, koszt zakwalifikowania uczestnika do odpowiedniej grupy, wykładowcy w zakresie przygotowania się do zajęć, ich prowadzenia i weryfikacji prac domowych opracowywanych przez uczestników projektu, wyposażonej sali (w tym udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami dostosowanych do typu niepełnosprawności w przypadku obejmowania wsparciem osób z niepełnosprawnościami), materiałów szkoleniowych/dydaktycznych (w tym podręcznik), wody dla uczestników szkolenia, cyklicznych egzaminów wewnętrznych i testów, z wyjątkiem kosztów pośrednich rozliczanych w projekcie.
- 3) Zestawienie stawek jednostkowych:

obszar obowiązywania - cały kraj	szkolenie dla osób pełnosprawnych	szkolenie dla osób z niepełnosprawnościami
szkolenia komputerowe prowadzące do uzyskania kompetencji w zakresie ECDL Start / ECDL Base	1 340,49 zł	2 306,27 zł
szkolenia komputerowe prowadzące do uzyskania kompetencji w zakresie ECDL Core	1 868,24 zł	4 659,86 zł

- 4) Beneficjent powinien udokumentować wykonanie liczby usług objętych stawką jednostkową, które wykazuje we wniosku o płatność.
- 5) Minimalny wymagany poziom obecności uczestników na szkoleniach wynosi 70%.
- 6) Dokumenty potwierdzające wykonanie usługi są określone w umowie o dofinansowanie projektu. Dokumentem potwierdzającym wykonanie usługi, tj. szkolenia komputerowego, może być np. zaświadczenie o ukończeniu kursu.
- 7) Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przeprowadza aktualizację stawek każdego roku w ostatnim kwartale danego roku, pod warunkiem, że współczynnik indeksacji przekroczy 5%. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zamieszcza na stronach internetowych administrowanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju:
- <http://www.mir.gov.pl>,
 - <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl>

komunikat o wysokości stawek po indeksacji. Stawki w wysokości wynikającej z indeksacji mają zastosowanie wyłącznie do umów o dofinansowanie projektu zawartych na podstawie naborów ogłoszonych po dniu wydania ww. komunikatu.

Mechanizm indeksacji stawek jednostkowych szkoleń komputerowych opiera się na dwóch zakresach danych:

- poziom inflacji bazowej po wyłączeniu cen administrowanych (określany przez Narodowy Bank Polski),
- poziom cen w gospodarce narodowej – wskaźnik cen w ramach edukacyjnych usług konsumpcyjnych (określany przez Główny Urząd Statystyczny).

Za punkt startowy, będący wyznacznikiem rozpoczęcia okresu monitorowania poziomu współczynników służących indeksacji, uznaje się okres II kwartału roku 2011 lub II kwartał roku, w którym przeprowadzono ostatnią indeksację (dane pochodzące z następnych okresów porównywane będą do wielkości za ten okres).

Mechanizm indeksacji jest dokonywany w oparciu o współczynnik będący wynikiem następującego wzoru:

$$W_i = \frac{(P_{ib} + PC_E)}{2}$$

przy czym:

W_i – Współczynnik indeksacji

P_{ib} – Poziom inflacji bazowej

PC_E – Poziom cen edukacyjnych usług konsumpcyjnych